

DRAUGAS

PERIODICALS
June 19, 2002
Vol. LXXX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS - WEDNESDAY, BIRŽELIO - JUNE 19, 2002

667 P6 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-18-02

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr 118
Kaina 50 c

Šiame numeryje:

Vydūno fondo vairs - naujose rankose; brolis skautas apie... meilę stovykloje.
2 psl.

Derybos su Europos Sąjunga dėl Ignalinos atominės jėgainės rodo, kad ir kitais klausimais galėjome derėtis ryžtingiau, vedamajame sako Bronius Nainys; ką veikia Lietuvos-Europos Sąjungos jungtinis parlamentinis komitetas.
3 psl.

Šeiminkės, ruoškitės - netrukus parduotuvėse pasirodys stirtos šviežių kukurūzų burbuliukų.
4 psl.

Mintys iš Baltistikos konferencijos; projektas „Lietuvos architektūros paminklai“ skirtas švietimui ir pažinimui.
5 psl.

Kokia lietuviškos kompiuterinės lingvistikos ateitis, pasakoja VDU doc. Rūta Marcinkevičienė, atvykusi į Čikagos universitetą dėstyti.
6 psl.

Sportas

* Italijos dienraštis „Gazzetta dello Sport“ pranešė, kad Ispanijos „FC Barcelona“ klubo puolėjas lietuvis Artūras Karnišovas baigia krepšinio karjerą. 31 metų 204 cm ūgio puolėjas Mykolas tvirtino, kad tokio sprendimo jo sūnus dar nėra priėmęs. A. Karnišovas su klubu buvo pasirašęs sutartį pagal formulę „1+1“. Ar jis liks Barcelonoje, priklausys nuo klubo vadovybės. Jau buvo pasirodę pranešimai, kad klubas greičiausiai atsakys A. Karnišovo, nes jo žaidimas šį sezoną nepateisino lūkesčių.

* Lenkijoje vykusio III atvirojo Lenkijos kartinio čempionato nugalėtoju galinčiausioje ICC kartinio klasėje tapo geriausias praėjusių metų Lietuvos autolenktynininku išrinktas Žilvinas Oškutis.

* Pirmąjį sidabro medalį Lietuvos delegacijai tarptautinėse jaunųjų sporto žaidynėse Maskvoje iškovojo kaudietis Vytautas Stanislavaičius, šiuolaikinės penkiakovės varžybose surinkęs 5,452 taškus ir užėmęs II vietą.

Naujausios žinios

* Vidaus reikalų ministras teisina policijos veiksmus prieš piketuotojus už Tibetą laisvę.

* 9 iš 10 apklaustųjų mano, kad Lietuvoje pažeidinėjamos žmogaus teisės.

* „Pieno žvaigždės“ išpėja, kad užterštas pienas - visų Lietuvos bendrovių problema.

Pasirašytos „Mažeikių naftos“ ir „Jukos“ sutartys

Vilnius, birželio 18 d. (BNS) — Antradienį pasirašius JAV bendrovės „Williams International“, Rusijos naftos susivienijimo „Jukos“ ir Lietuvos vyriausybės sutartį dėl investicijų į „Mažeikių naftą“, jau trečiadienį pradėdamas Mažeikių naftos perdirbimo gamyklos modernizavimą.

Bus pradėtas statyti 50 mln. JAV dol. vertės izomerizacijos įrenginys, kurio dėka visa Mažeikiuose gaminama produkcija bus aukštos kokybės ir atitinkanti Europos Sąjungos reikalavimus.

Pasak „Mažeikių naftos“ generalinio direktoriaus Tom Schneider, tikimasi, kad nauja sistema pradės veikti kitų metų vasarą. T. Schneider sakė, kad per 4 metus bus įgyvendinta iš viso 12 projektų, o investicijos į juos sieks 400 mln. JAV dolerių.

Antradienį Vilniuje tęsiama sutarties pasirašymo procedūra. Sutartys vainikuos dau-

„Mažeikių naftos“ ir „Jukos“ sutarties pasirašymo momentas.

giau nei vienerius metus trukusias „Jukos“ ir „Williams“ derybas dėl Rusijos susivienijimo investicijų į Lietuvos naftos bendrovę.

Sutartis pasirašė Lietuvos finansų ministrė Dalia Grybauskaitė ir ūkio ministras Petras Česna, „Williams International“ vykdomasis direktorius ir „Mažeikių naftos“

pat dydžio valstybės garantuotą paskolą.

Baigus sandorį, „Jukos“ ir „Williams“ valdys po 26,85 proc., vyriausybė — 40,66 proc. „Mažeikių naftos“ akcijų. „Jukos“ 10 metų garantuos naftos tiekimą Mažeikių naftos perdirbimo gamyklai — po 4,8 mln. tonų kasmet.

JAV ambasada — geležinė uždanga Lietuvos komandai

Lietuvos įvaizdis, matyt, toks prastas, kad net oficialios tarptautinės asociacijos dokumentais pateikusi į Pasaulio kirpėjų čempionatą vykstanti komanda nesugebėjo gauti JAV vizų. Iš 21 sąrašė išvardyto asmens, „pakankamai ekonomiškai su Lietuva susiję“ tebuvo pripažinti 2 savojo amato meistrai. Jie įgijo teisę 7 dienoms išvykti į liepos 26-ąją Las Vegas miestą vykstantį renginį. Tiesa, ir jie vykti turėtų be savo modelių: šie pasirodė pernelyg jauni ir neturtingi.

„Idomu, kokius milijonus reikia turėti lietuviams, kad jie būtų verti įvažiuoti į JAV?“, klausė vizos negavusi kaunietė Jolanta Mačiulienė, privataus grožio salono savininkė, moterų komandos trenerė, teisėta savo vyro žmona ir trijų vaikų mama. (KD, Elta)

Kinijos vadovą į namus „palydėjo“ Tibeto laisvės rėmėjai

Vilnius, birželio 18 d. (BNS) — Valstybės vizitą Lietuvoje baigusį Kinijos prezidentą Jį ang Zemin pirmadienio vakarą iš Vilniaus oro uosto išlydėjo saujelė Tibeto laisvės rėmėjų ir Kinijoje uždrausto dvasinio judėjimo Falun Gong išpažinėjų bei TV humoristinės laidos personažais.

Kinijos vadovo automobilio kolonai įvažiuojant į Vilniaus oro uostą, 15 piketuotojų, tarp jų — ir žinoma rašytoja Jurga Ivanauskaitė, iškelusį Tibeto vėliavą, skandavo „Tibet, Tibet“. Piketuotojus nuo gatvės buvo atskyrusi keliolikos policijos pareigūnų grandinė. Policininkai protestuotojams, stovėjusiems už 70 metrų nuo važiuojamosios dalies, netrukė.

Tuo pat metu kitoje aikštės pusėje, ant oro uosto pastato laiptų, meditacijos pozomis stovėdami sustingo bent penki

Falun Gong pasekėjai. Tarp piketuotojų vaikščiojo populiarus LNK humoristinės televizijos laidos „ZBTV live“ vedėjas Algis Ramanauskas, nusigimavęs Zbignevo personažu, nešinas raudona Kinijos Liaudies Respublikos vėliava. Jo kandžio ir šmaikščios replikos privertė juoktis tiek piketuotojus, tiek policininkus. Jo vaidyba buvo filmuojama televizijos, policijos ir saugumo operatorių.

Pasigirdus pranešimams apie artėjančią prezidento automobilio koloną, Kinijos ambasados darbuotojai pamėgino išnuomoti autobusus užstoti piketuotojus nuo gatvės, tačiau policininkai įsakė vairuotojams pasitraukti.

„Nėr čia ko važiuoti. Kas nenori, tegul į piketuotojus nežiūri“, — savo kolegoms sakė vienas aukštąs policijos pareigūnas. Nukelta į 4 psl.

Rusijos politikai užmiršta, kad žemė apvali

Opozicinės Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) vadovas Vytautas Landsbergis atmetė Rusijos atstovų reikalavimus išlaikyti bevizį režimą Karaliaučiaus srityje gyventojams po Lietuvos įstojimo į Europos Sąjungą (ES).

„Kai kas dar neįsimažino, kad Lietuva yra tokia pat valstybė kaip Norvegija, Kanada ar Indija“, pirmadienį Seime spaudos konferencijoje teigė konservatorius, gindamas Lietuvos sprendimą įvesti vizas Karaliaučiaus srityje gyventojams.

Tuo tarpu Rusijos valdžios atstovai reikalauja, jog ir po Lietuvos įstojimo į ES kaliningradiečiams būtų išlaikytas dabar galiojantis bevizis režimas keliauti per Lietuvą, nustatant tranzito „koridorius“ geležinkelio ir automobilių transportui.

Nukelta į 4 psl.

Rusijos Dūmos deputatai suabejojo Lietuvos teise į Vilnių

Maskva-Vilnius, birželio 18 d. (AFP-BNS) — Keli Rusijos Valstybės Dūmos deputatai ketina įregistruoti įstatymo projektą dėl Lietuvos teisės į Vilnių, tikėdamiesi šiuo žingsniu sukomplikuoti Lietuvos ir Lenkijos — dviejų kaimyninių valstybių, numatančių įvesti vizų režimą Rusijos Karaliaučiaus srityje anklavui — santykius, pirmadienį pranešė Rusijos televizija. Projektą pasiūlė savo priešakumu Baltijos valstybių nepriklausomybei pagarsėjęs Valstybės Dūmos frakcijai nepriklausantis Viktoras Alksnis bei Komunistų frakcijos narys Anatolij Čechojev.

Keli Komunistų partijos ir Kremlių palaikantys įstatymų leidėjai nori pateikti įstatymo projektą, kuriame būtų ginčijamas Lenkijos valdyto Vilniaus krašto perdavimas Lietuvai remiantis Sovietų Sąjungos ir Vokietijos 1939 metų nepuolimo paktu. Deputatų

nuomone, šis įstatymas užginčytų vadinamojo Ribbentropo-Molotovo pakto, kuriuo nacistinė Vokietija su stalinistine Sovietų Sąjunga slapta susidėrėjo perleisti Lietuvai Vilnių ir taip sudare sąlygas Stalino režimui aneksuoti Lietuvą, teisėtumą.

Televizijai NTV deputatai teigė, kad šis įstatymo projektas turėtų priversti Lenkiją ir Lietuvą, kurios, prieš prisijungdamos prie Europos Sąjungos (ES), rengiasi įvesti Karaliaučiaus srityje gyventojams vizų režimą, atsivėlgti į Rusijos susirūpinimą dėl šios teritorijos.

Maskva nuogąstauja, kad Lietuvai ir Lenkijai tapus ES narėmis, Karaliaučiaus srityje gyventojai dėl vizų režimo bus atkirsti nuo likusios Rusijos dalies. Diplomatinis ginčas dėl Karaliaučiaus yra didžiausia kliūtis, trukdanti Rusijai plėtoti dvišalius santykius su ES, kuri mano, kad Rusijai nepuolimo paktu. Deputatų

Nukelta į 4 psl.

Į Vilnių atvyko Nyderlandų sosto įpėdinis

Vilniaus oro uoste antradienio popietę iš Rygos nusileido lektuvas, atskraidinęs Nyderlandų sosto įpėdinį princą Willem Alexander su žmona Maxima. Karališkosios šeimos narius pasitiko kultūros mi-

nistre Roma Dovydenienė, Nyderlandų ambasadorius Pim Dumore.

„Tai yra pirmasis karališkosios Nyderlandų šeimos atstovų vizitas Lietuvoje, turintis įtakos olandų pozicijai“.

Nukelta į 4 psl.

Nyderlandų princas Willem Alexander su žmona Maxima. EPA-Elta nuotr.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JAV

Vašingtonas. Jungtinės Valstijos pirmadienį kritikavo Izraelio pradėtą sienos statybą ir pareiškė nepritarančios vienašaliams bandymams demarkuoti sienas, nenustatytas derybomis. „Izraelio, gyvuojančio greta būsimosios palestiniečių valstybės, sienų klausimas turi būti išspręstas derybomis. Mes visada nepritarėme vienašaliams bandymams spręsti šiuos klausimus“, pareiškė Valstybės departamentas atstovams spaudai Richard Boucher. Sekmadienį Izraelis pradėjo statyti pirmąjį 110 km ilgio sienos ruožą, pareiškęs, jog tai turėtų padėti užkirsti kelią palestiniečių savizudžiams patekti į Izraelį.

Vašingtonas. JAV FBI direktorius Robert Mueller ir Centrinės žvalgybos valdybos (CIA) direktorius George Tenet nuo antradienio dvi dienas už uždarytų durų duos parodymus Kongreso komitetams, tiriantiems, kodėl JAV žvalgy-

CIA ir FBI vadovai — George Tenet (kairėje) ir Robert Mueller.

bos nesugebėjo užkirsti kelio rugsėjo 11-ąją įvykdytiems teroro išpuoliams. Tai bus jau trečia savaitė, kai šie komitetai rengia privatus klausymus.

Alexandria, Virginia. JAV federalinis teisėjas pirmadienį atmetė Talibano gretose kovojusio John Walker Lindh advokatų prašymą nutraukti bylą prieš jį ginamąjį arba perkelti jos nagrinėjimą iš Virginijos valstijos teismo. 21 metų J. W. Lindh pateikta dešimt kaltinimų, įskaitant kaltinimus šamokslu žudyti amerikiečius užsienyje, dalyvavimu sudarant draudžiamus sandėlius su Talibano vyriausybe, kuri priglaudė Osa-

ma bin Laden, ir parama dviem teroristinėms grupuotėms, tarp jų — „al Qaeda“, tuo tarpu pats kaltinamas tai neigia.

SAUDI ARABIJA

Dubai, Jungtiniai Arabų Emyratai. Saudi Arabija antradienį patvirtino sulaukusi septynis Osama bin Laden vadovaujamo tinklo „al Qaeda“ narius, kurie, kaip įtariama, planavo surengti teroristinius išpuolius šioje karalystėje. Itariamieji buvo suimti prieš kelis mėnesius. Sulaikytieji, iš kurių 6 Saudi Arabijos piliečiai ir vienas sudanietis, planavo surengti teroro išpuolius, panaudojant sprogmenis ir raketas „žemė-oras“ prieš gyvybiškai svarbius objektus. Sumintas sudanietis anksčiau dalyvavo rengiant nesėkmingą išpuolį prieš Saudi Arabijos karinių oro pajėgų bazę, kuria dabar naudojasi JAV pajėgos.

EUROPA

Roma. Vatikanas antradienį patvirtino, kad popiežius Jonas Paulius II vyks planuotos 10 dienų kelionės į Kanadą, Kolumbiją ir Meksiką, tačiau jo vizitų programa bus ri-

bojama dėl silpnos popiežiaus sveikatos.

Luxembourg. Europos Sąjungai (ES) pirmadienį pavyko pasiekti nedidelę pažangą stringančioje bendros gynybos politikoje, po 8 mėnesių derybų sutarus dėl to, kaip finansuoti būsimąsias taikos palaikymo operacijas. ES užsienio reikalų ministrų pasiekta susitarimas pašalino vieną pagrindinių kliūčių, kad 15 valstybių greitojo reagavimo pajėgos jau nuo kitų metų galėtų atlikti visas užduotis. Tačiau, remiantis kompromisu, daugelis opų finansavimo klausimų paliekami spręsti kiekvienos operacijos atveju.

Europos Sąjungos (ES) užsienio reikalų ministrai pirmadienį susitarė pradėti derybas dėl glaudesnių prekybinių ir ekonominių ryšių su Iranu, kurį JAV vos prieš kelis mėnesius priskyrė pasaulio „blogio ašiai“. Europos Komisija (EK) buvo įgaliota pradėti derybas su Iranu iš karto, kai ES liepą patvirtins įgaliojimą, pagal kurį prekyba bei bendradarbiavimas su Iranu siejami su politiniu dialogu bei Teherano parama kovai su terorizmu, sakė diplomatai. Izraelis pareiškė būgštavimus dėl

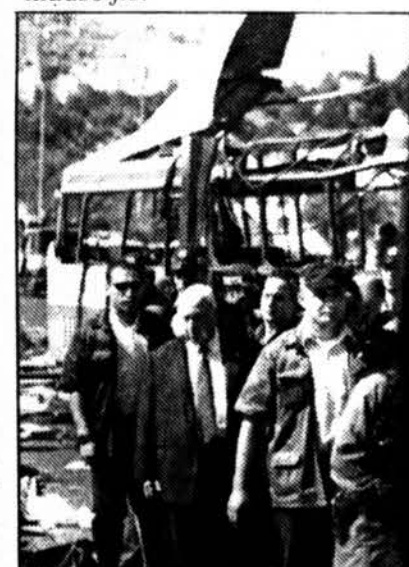
siūlomo suartėjimo su Iranu. Tuo tarpu Vašingtonas, pasak Europos diplomatų, reagavo palyginti ramiai.

Ryga. Susitikimo su Latvijos ministru pirmininku Andriū Bērziņu metu septyni JAV pasiuntiniai Šiaurės ir Baltijos valstybėse pažymėjo, kad Latvijos ir NATO dialogas vyksta sėkmingai, ir paragino po lapkričio mėnesį įvyksiančio NATO viršūnių susitikimo Prahėje toliau skirti dėmesį darbui, susijusiam su stojimu į Vakarų sąjungą. Po susitikimo A. Bērziņis pareiškė, kad jaučia pasitenkinimą ir džiaugsimą dėl paramos, parodytos Europos Sąjungos ir NATO narystės siekiantai Latvijai.

ARTIMIEJI RYTAI

Jeruzalė. Izraelio premjeras Ariel Sharon, lankydamasis Jeruzalės rajone, kur antradienį per sprogimą sausakimšame autobuse žuvo 17 ir buvo sužeista daugiau kaip 30 žmonių, pasmerkė šį išpuolį ir pažadėjo kovoti su „palestiniečių teror“. Sprogmetis moksleivių ir tarnautojų pilname autobuse susprogdino juos atsinešęs palestinietis.

Premjeras atmetė galimybę po šio išpuolio kurti Palestinos valstybę. „Apie kokią Palestinos valstybę galima kalbėti?“, klausė jis.

Izraelio premjeras Ariel Sharon prie susprogdinto autobuso.

Jeruzalė. Palestinos savi-valda pasmerkė savizudžio išpuolį Jeruzalėje bei paneigė Izraelio kaltinimus, jog dėl išpuolio kalta palestiniečių vadovybė. „Mes negalime būti kaltinami dėl šio išpuolio. Mes atmetame bet kokius Izraelio mėginimus priskirti kaltę mums“, CNN televizijai sakė palestiniečių kabineto ministras Saeb Erekat.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

GYDŪNO FONDO VAIRAS NAUJOSE RANKOSE

Šių metų birželio mėn. 9 dieną Vydūno fondo tarybos direktorių metiniame susirinkime buvo patvirtinti kai kurie pasikeitimai VF taryboje ir valdyboje. Daugiau kaip 36 metus sėkmingai ir su dideliu pasižymėjimu vykdė VF valdybos pirmininko pareigas, atsisakė Vydūno fondo tarybos pirmininko funkcijų, Vytas Mikūnas. Jo vieton buvo išrinktas ir patvirtintas fil. Šarūnas Rimas.

Posėdį pradėjo ir kvorumą patikrino VF tarybos pirmininkas fil. Leonas Maskaliūnas. Jis pasidžiaugė gerai pavykusios VF 50 metų Jubiliejinės šventės atgarsiais ir perskaitė daugelį iš fil. Vytuto Mikūno atstautatytinimo laiško.

Toliau vyko valdybos pirmininko Vytuto Mikūno atskaitinis pranešimas, valdybos išdėstinimo (Liūdo Ramanauskio), revizijos komisijos (Vytenio Kirvelaitis) bei kitų komisijų pranešimai.

Kadangi penki tarybos nariai: Leonas von Braun, Danutė Eidukienė, Leonas Maskaliūnas, Liūdas Ramanauskas ir Jūratė Variakojienė baigė trijų metų kadenciją ir Vytas Mikūnas, valdybos pirmininkas, atsisakė funkcijų, buvo praversti rinkimai užpildyti jų vietas.

Naują Vydūno fondo vadovybę sudarė:

Tarybos prezidiumas: Leo-

nas Maskaliūnas – pirmininkas, Algirdas Stepaitis – pirm. pavaduotojas, Irena Kairytė – sekretorė.

Taryba: Leonas Maskaliūnas – pirmininkas, Leopoldas von Braun, Vida Brazaitytė, Vacys Garbonkus, Vytenis Kirvelaitis, Sigita Miknaitis, Vytas Mikūnas, Liūdas Ramanauskas, Rita Rašymienė, Antanas Račas, Šarūnas Rimas, Ritonė Rudaitienė, Renata Stanišienė, Algirdas Stepaitis, Jonas Variakojis, Jūratė Variakojienė ir Eugenijus Vilkas.

Valdyba: Šarūnas Rimas – pirmininkas, Vytas Mikūnas – vicepirmininkas, Jūratė Variakojienė – pirm. pavaduotoja, Milda Lauraitienė – sekretorė, Liūdas Ramanauskas – išdėstinimo, Leopoldas von Braun – reikalų vedėjas.

Teisės patarėjas – Vytenis Lietuvninkas; Įgaliojimo valstijai – Irena Kairytė; Įgaliojimo Lietuvoje – Edmundas Kulikauskas.

Vydūno fondo taryba ir valdyba nuoširdžiai dėkoja fil. Vytuto Mikūnui už jo didelius nuopelnus ir sėkmingą ilgametę darbą Vydūno fondo valdybos pirmininko pareigose ir to paties linki naujam VF valdybos pirmininkui fil. Šarūnui Rimui.

Ritonė Rudaitienė

MEILĖ STOVYKLOJE

Stovyklos ateina, praeina, vėl ateina ir vėl praeina, tačiau kiekvieną kartą palieka daugybę draugų, išpūdių, prisiminimų ir... sudaužytų širdžių. Ką, ar atsirastų bent vienas skautas, kuris išdrįstų pasakyti, jog nėra „stovyklinės“ meilės. Manau, kad ne. Dažnas tikriausiai ir pats tai jautė... Matai Tą žmogų, stebi jį, lauki pasirodant, netikėtai susiduri vakare, žiūri jam į akis pro laužo liepsnas, nedrąsiai paimi ranką į savo delną, pajunti mažutį pastelėjimą, šypsaisi sau mintyse, mėgaujiesi tuo... Stovykla pasibaigia, pažadi, kad rašysi ir... nerašai. Kitoje stovykloje vėl ieškai akimis...

Sunku pasakyti, kas atsitinka, kad broliai nebenori sesių vadinti sesėmis, ar sesės nebežiūri į brolius, kaip į brolius. Gal gamta kalta, gal auklėjimas, gal grynas oras... Kad ir kaip ten būtų, skautus tai užvaldo. Kaip, beje, ir kitus žmones.

Kartais netgi galima pastebėti tam tikrą tendenciją, tarkim, tarp vienos kurios nors draugovės sesių ir kitos draugovės brolių, kai kurie miestai simpatizuoja kitiems, ir taip toliau, ir... iki galo. Prasideda ėjimas į svečius, sėdėjimas prie laužo, serenados už palapinių, dalijimasis savo gyvenimo istorijomis...

... Iš tiesų tai buvo ne stovyklinė, o sveikimo meilė (nes prasidėjo sveikimo), kai miesto P sesės suviliojo miesto M brolius. Buvo krašto X rudens sveiga mieste P. Kiekvieno svečių miesto grupei vadovavo vietiniai skautai, ir skautams iš M klivuo labai jau graži sesė. Iš pradžių jie pamane, kad ši – daug vyresnė, netgi pradėjo kreiptis į ją „Jūs“, ir

niekaip nesuprato, kodėl sesė iš miesto P visą laiką juokėsi. Tik vėliau išaiškėjo, jog ji visai ne „Jūs“, ji netgi jaunesnė... Taip viskas prasidėjo ir pasidėjo. Veiksmas tęsėsi po dvejų savaitių jau mieste V, kur vadų kursuose sesuo iš miesto P sutiko brolių iš miesto M. Mieste V buvo labai gerai. Brolis ir sesuo atsidūrė viename kambaryje. Jie prasdė dešimtą naktį ant dviaukščių gultų, net negalvodami apie miegą, jie šnekojo, rašė vienas kitam, šypsojosi. Kitą rytą brolis sesės delne paliko įrašą... Atėjo vasara, skautai suvažiuo į vieną krašto X stovyklą, į kitą, į tautinę... Brolis vėl sutiko sesę... tik jis jau nebevadino jos sesės... Buvo gražu, su pakilimais, nusileidimais, begale laisvės, beveik kaip tikra meilė... Brolis dar ir dabar labai pasiilgsta sesės...

Faktas yra vienas – „stovyklinė“ meilė tikrai nepasiduos nei vadovų disciplinai, nei stovyklos tvarkai. Ji sugrąžina viską. Įsisuka į dvejų žmonių mintis, sujaukia viską. Žiūrėk, ir pareina tavo palapinės kolega paryčiais, pasirodo, su sese šnekojo. Ir ką tu jam. Žiūri, pavydi. Tada jau abu įsimylėjęliai stengiasi papulti į tas pačias užsiėmimų grupes, netikėtai atsirasti prie šaltinio tuo pačiu metu, išieiti į naktinį žygį kartu...

... Brolis pirmą kartą pamatė sesę naktinio žygio metu. Žodis „pamatė“, gal ir ne visai tinka, buvo tamsu. Kelios sesės buvo paskirtos į vienos grupę su keliais broliais. Vadovai dar griežtai prigrasino vieniemis kitus saugoti, o broliui kaip tikri broliai taip ir darė... saugojo po vieną sesę. Broliui gal ir pasirodė, jog sesė šiek tiek „zanūda“, bet tas

Po šesių valandų buriavimo jūrų skautai ir kiti buriavimo kursų dalyviai bendromis jėgomis iškelia burlaivį į paruosimui kitos dienos naudojimui.

JŪRŲ SKAUTŲ BURIAVIMO KURSAI COLUMBIA YACHT CLUB 2001 M.

Ką daryti stovyklai pasibaigus? Praėjusiais metais jūrų skautai ir skautės tęsė buriavimo kursų Columbia Yacht Club, Čikagoje. Šaunus būrys (10 iš viso) jūrų skautų: Daina ir Andreja Kielaitės, Siga ir Aliukas Lapinskai, Monika ir Ramūnas Stanciuskai, Viktoras Brakauskas, Jonas Savickas, Nina Klepčarek ir Audrė Kapacinskaitė, dalyvavo buriavimo kursuose 2001 m. rugpjūčio mėnesį. Dvi savaites jie kėlėsi anksti iš ryto, kad spėtų atvykti į uostą 9:30 v.r. O tas uostas – Čikagos miesto centre. Columbia Yacht Club yra idomioje vietoje, dideliame „Abegweit“ laive, prieštame prie lepto Michigano ežero.

Kas rytą broliai ir sesės vėžėsi savo reikmenis į kursus:

įtarimas mažėjo sulig kiekviena minute. Po žygio brolis padėjo sesę iki palapinės... ar tyčia, ar netyčia sesė atsirėmė broliui į ranką. Brolis, žinoma, kaip tikras vyras nemiegojo ir tą, ir dar vieną naktį... Likusios dienos bėgo kaip vėjas, brolis vis taikėsi sukti pro sesės palapinę, netgi įsigudrino žaisti futbolą su sesės pastovios vaikais. Gal pamatys ją, gal nusišypsos... Sesė taip pat kaip jaunas mėnulis vis pasirodydavo prie brolio pastovios... Stovykla baigėsi... Jie abu dar parašė kelis laiškus... Ir viskas...

Taip pasibaigė dar viena „stovyklinė“ meilė. Taip tikriausiai dar daug jų ir pasibaigs, tik ir liks „stovyklinėmis“... Tikriausiai kitaip ir negali būti... Į stovyklą suvažiuoja jauni žmonės, sutinka kitus jaunus žmones, išsiskiria su jais, sutinka dar kitus jaunus žmones... Jie tuo džiaugiasi. Užtai jie ir įsimyli... Jie svajoja, žinot, kaip sakoma: „Mas-tau – vadinasi esu, svajoju – gal aš laimingas?“

Žiemą apie vasaros stovyklas visi tik prisimena, rašo apie jas. Visi atsimena, kiek žmonių dalyvavo, kokios buvo rungtys, kas laimėjo, kieno komanda... Jie tuo džiaugiasi. Užtai jie ir įsimyli... Jie svajoja, žinot, kaip sakoma: „Mas-tau – vadinasi esu, svajoju – gal aš laimingas?“

Po paskutinės kursų dienos, kursų dalyviai turėjo progą paplaukioti dideliais jūrų skautų burlaiviais. Jūrų būdžiai – Dhugal, Mike ir Džimas suruošė jauniesiems išvyką Michigan ežerą. Jaunimas patyrė didesnius laivus ir didesnes bangas (tą dieną bangos buvo arti 6 pėdų aukščio ir stiprus iš šiaurės vakarų vėjas). Skautukai prisiminė išmoktas kursų žinias ir jas su pasitikėjimu naudojo.

Būtų gerai skautukams dalyvauti buriavimo kursuose kiekvienais metais, bet, deja, jie brangūs. Kursantai ir jų tėveliai nuoširdžiai dėkingi visiems prisidėjusiems prie dar-

gelbėjimo liemenę, rankšluostį, saulės akinus, pietukus ir gerą skautišką nuotaiką. Kursoje, kartu su mūsiškiais, dalyvavo ir kiti vaikai (tarp 8-18 m. amžiaus). Visi buvo suskirstyti į valtis pagal amžių ir buriavimo patirtį. Kas dieną, iš pat ryto, visiems susirinkusiems jauni instruktoriai aiškino buriavimo teoriją, vandens ir laivo saugumą, laivo dalis, mokė jūreivišką mazgų ir t.t. Po to, valtimis išėdavo į uostą ir bendromis jėgomis išėdavo savo laivukus į vandenį. Laivai, naudojami kursuose, buvo maži („Optomists“, „Sunfish“, „420s“ ir „Lasers“), dviem asmenimis, kad vaikai geriau pajustų vėjo jėgą ir išmoktų, kaip ją valdyti.

Pirmomis dienomis visi mokėsi, ką daryti laivui apvirtus (capsizing). Tai labai svarbi pamoka. Iš pradžių kursantai nedrąsiai apsisversdavo su savo laivais. Po keleto bandymų pasidarė drąsesni ir atstatydavo valtis be didelių pastangų.

Paskui skautukai išmoko, ką daryti iškritus iš valties (man' overboard). Tie, kurie turėjo būti „gelbstimi“, su malonumu šokdavo į vandenį atsigavinti. Taip pat visi išmoko eismo taisykles (right-of-way), pvz.: kuris laivas turi teisę aplenkti kitą laivą ir iš kurios pusės.

Baigus buriavimą, valtis turėjo savo laivukus sutvarkyti. Kursantai turėjo iškelti laivus iš ežero ir juos nunešti į atitinkamas vietas. Laivus apversdavo išdėsti ir lynus tvarkin-gai paruošdavo kitai dienai. Jeigu likdavo kiek laisvo laiko, valtis susitinkdavo pakrantėje pažaisi komandos lavinimo (team building) žaidimų arba paplaukiadavo gailinantame ežero vandenyje su gelbėjimo liemenėmis. 3:30 val. p.p. pavargę, bet patenkinti jūreiviai sulipdavo į automobilius kelionei namo.

Po paskutinės kursų dienos, kursų dalyviai turėjo progą paplaukioti dideliais jūrų skautų burlaiviais. Jūrų būdžiai – Dhugal, Mike ir Džimas suruošė jauniesiems išvyką Michigan ežerą. Jaunimas patyrė didesnius laivus ir didesnes bangas (tą dieną bangos buvo arti 6 pėdų aukščio ir stiprus iš šiaurės vakarų vėjas). Skautukai prisiminė išmoktas kursų žinias ir jas su pasitikėjimu naudojo.

Būtų gerai skautukams dalyvauti buriavimo kursuose kiekvienais metais, bet, deja, jie brangūs. Kursantai ir jų tėveliai nuoširdžiai dėkingi visiems prisidėjusiems prie dar-

bo ir kursų išlaidų. Ypatingai norėtume padėkoti Lietuvų fondui, Čikagos „Nerijos“ ir „Lituanicos“ skautų tuntams ir Čikagos jūrų skautininkų „Grandžiai“ už kursų finansinę paramą. Be jūsų šie skautukai nebūtų išmoko, nei patyrę visą tai, apie ką jūs čia skaitėte.

Šiais metais Jūrų skautininkų „Grandis“ ruošia trumpus buriavimo kursus Rako stovyklavietėje. Norime suteikti progą kitiems skautams lavintis ir atrasti didelį džiaugsmą buriavime. Kursai vyks š.m. liepos 16-19 d. Kvietiami visi jūrų skautai tarp 13-16 m. Buriavimo stovyklos viršininkė yra Vilija Kielienė (630) 257-0747 ir jos padėjėja Laura Lapinskienė (630) 971-8629. Linkime visiems gero vėjo! Sesė Laura

SPAUDA LIETUVAI

Filisterių Skautų sąjungos Čikagos skyriaus pastangomis per Romo Pukščio „Transpak“ persiuntimo agentūrą 5 asmenys ar organizacijos Lietuvon išsiuntė 740 svarų knygų. Tai grožinė literatūra, skautiški vadovėliai, išieivijos renginių lankstinukai, plakatai, reklamų ir žurnalai. Spauda lietuvių ir anglų kalbomis. Netrukus tos siuntos pasieks Kupiškio centrinę biblioteką, Kretingos viešąją biblioteką, Kauno ir Vilniaus Skautijos centrus, Klaipėdos P. Mašiotų vidurinę mokyklą ir išieivijos studijų institutą.

Dar 8 asmenys ar organizacijos kreipėsi klausdami, kada pasibaigs šis knygų siuntimo vėjas. Laikas neribotas, bent dar dvylika mėnesių, ar iki kol pavargsim. Bet kokiais klausimais prašoma kreiptis į Kęstutį Jecių, tel. 630-832-2809, ar elektroniniu paštu: k.jecius@att.net.

Filisterių Skautų s-gos Čikagos skyrius

Birželio 15-22 d. – Detroito „Baltijos“ ir „Gabijos“ skautų ir skaučių tūntų stovykla Dainavos stovyklavietėje, Manchester, Michigan.

Liepos 19-28 d. – Čikagos skautų ir skaučių tūntų stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Dalis jaunųjų jūrų skautų, 2001 metais dalyvavusių Columbia jachtų klubo buriavimo kursuose. Iš k.: Aliukas Lapinskai, Nina Klepčarek, Jonas Savickas, Viktoras Brakauskas, Daina Kielaitė, instruktorė Pilar Tudor ir Andreja Kielaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$100.00 Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	\$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė

Administratorius – Valentinas Krumpelis

Administratorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsunciamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: administracija@draugas.org

redakcija@draugas.org

rasine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

EDMUNDAS VIGAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIŪNŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

EUROPOS MOKYKLA

I klausimus atsako dr. EGIDIJUS VAREIKIS, Lietuvos Seimo narys, Europos Komiteto vicepirmininkas ir Lietuvos-Europos Sąjungos jungtinio parlamentinio komiteto (JPK) pirmininkas

- Prieš keletą savaičių Vilniuje vyko jau dešimtas Lietuvos-Europos Sąjungos jungtinio parlamentinio komiteto, kurio lietuviškosios dalies pirmininkas esate, posėdis. Koks tai komitetas ir kaip jis sudaromas?

- Jungtinis parlamentinis komitetas (JPK) yra parlamentinių ryšių su Europos Parlamentu grupė, kurios dalį sudaro Lietuvos Seimo, dalį - Europos Parlamento nariai. Tokias bendravimo su Europos Parlamentu grupes turi visos Europos Sąjungos kandidatės. Komitetas paprastai susitinka du kartus per metus - kartą Briuselyje, kartą - šalies kandidatės teritorijoje. Lietuviškasis JPK sudarytas 1997 metais ir jam dažniausiai vadovaudavo Lietuvos Seimo Europos reikalų komiteto pirmininkai. Po 2000 metų Seimo rinkimų lietuviškasis JPK buvo reorganizuotas ir man teko išties didelę garbę būti jo ko-pirmininku, t.y., vadovauti jo lietuviškajai daliai. Dabar, kai mūsų derybos su ES eina į pabaigą, komitetas galbūt reorganizuosis į kokią nors Lietuvos parlamentarų ilgalaikę stažotę Briuselyje ir Strasbūre. Tuomet tai bus mūsų pasirodymo darbai Europos Parlamente mokykla.

- Kas šiuo metu įeina į komitetą?

- Iš Lietuvos pusės komitetas sudaromas proporcingo atstovavimo principu, turime visų Lietuvos Seimo frakcijų atstovų, todėl komitetas yra savotiška Seimo miniatiūra Europai. Europos Parlamente taip pat suformuota parlamentarų grupė iš įvairių politinių krypčių atstovų. Reikia pasakyti, kad tai daugiausia žmonės, besidomintys Lietuva, tad specifiski Lietuvos draugai. Iš viso komitete turime dvyliką narių ir dar tiek pat vadinamųjų jų pavaduotojų.

- Kokius reikalus tenka spręsti Lietuvos delegacijai ir visam JPK?

- Darbas Jungtiniame parlamentiniame komitete ištisą dieną užsiėmimas. Vienas vertus, jis yra parlamentinis mūsų derybų su Europos Sąjunga lygmuo. Žinia, mes, parlamentariai, stebime derybų eigą ir ją vertiname, tad patį daro ir Europos Sąjungos

parlamentariai. Antra, Parlamentas - tai ne vyriausybė, parlamentarų nuomonių spektras žymiai platesnis, negu vyriausybės, parlamentas platesne prasme yra žymiai įvairesnių nuomonių rinkinys. O tai įdomu. Trečia, formalios derybos vyksta dėl labai specifinių dalykų, vadinamųjų prancūziškai *acquis communautaire*. O parlamentariai, atvirai kalbant, gali kalbėti ką nori. Atsistinka taip, kad iš abiejų pusių išgirstame neordinarių nuomonių ir pasiūlymų.

- Kokių Europos problemos laukia sprendimo?

- Mums, Lietuvai, svarbu integruotis į Europos Sąjungą kiek įmanoma greičiau. Tad svarbu išspręsti likusius derybų klausimus. Iki šių metų birželio pradžios Lietuvos derybininkai buvo preliminarieji sutarę dėl 26 derybinių skyrių iš 31. Tai rodo, kad derybos eina į pabaigą, tačiau šiose derybose galioja principas, jog „nesutarta nieko, kol nesutarta visko“, tad šiaip ar taip esame vis dar derybų stadijoje ir nesuderinti liko būtent sunkiausi derybiniai skyriai, tokie kaip žemės ūkio, regioninės politikos, finansinių nuostatų, na, ir mums labai specifiskas - energetikos skyrius. Pastarajame vis ta skauda Ignalinos branduolinės jėgainės problema, nors, griežčiau kalbant, branduolinė energetika nėra Europos Sąjungos teisės dalis. Šiuo metu yra taip, kad Ignalina tapo jau ne energetikos politika, bet emocine problema. Parlamentarams čia tenka svarbų vaidmuo, nes būtent parlamentui galiausiai reikia spręsti tuos neordinarius, netipiskus klausimus.

- Ar derybos, manote, baigsis šiemet, kaip numatyta?

- Norėčiau, kad taip būtų, atrodė, kad ir kitos besiderančios šalys to nori. Tad, galima viltis, jog planui bus lemta išsipildyti. Iš savo parlamentinių ryšių su kolegais Lenkijoje, Vengrijoje ir kitose šalyse žinau, kad visi to nori. Tačiau iki planuojamos derybų pabaigos dar pusę metų ir daug intensyvaus darbo: prieš mus ilgas sąrašas Lietuvos Seimo dar nepriimtų įstatymų, susijusių su Europos integracijos reikalais. Niekaip nesinorėtų, kad nepriimtų įstatymai - o tai

2002 m. balandžio 12 d. Lietuvos Respublikos misija prie NATO surengė Lietuvos-NATO dieną Briuselyje, į kurią suvažiavo apie 100 Lietuvos Bendruomenės atstovų iš Belgijos, Liuksemburgo, Nyderlandų, Prancūzijos ir Vokietijos. Nuotraukoje - dalis susirinkusiųjų prie NATO bustinės ženklo.

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS DARBAI IR RŪPESČIAI (II)

Iki pereinamojo rudenį įvykusios JAV LB tarybos sesijos JAV LB sudėtyje veikė penkos apylinkės, neprijungtos prie nei vienos iki tada veikusių devynių apygardų. Dr. Romualdo Kriaučiūno, LB KV-os vicepirm. organizaciniams reikioms apygardų perorganizavimui klausimas. Išdavoje, LB XVI taryba savo antroje sesijoje pereinamųjų metų spalio mėnesį nubalsavo Alaskos LB apylinkę priskirti prie LB Vakarų apygardos, o kitas keturias „nepriklausomas“ apylinkes: Colorado (Denver), Kansas (Kansas City), Nebraska (Omaha) ir Texas (Houston) bei Iowa (Sioux City) igaliojė, suburti į naują apygardą, kuri laikinai buvo pavadinta „Platinių lygumų“ apygarda. Š.m. balandžio pradžioje šių keturių apylinkių atstovai, sušaukę pirmą organizacinį suvažiavimą, išsirinko valdybą ir pasirinko tinkamą naujos apygardos vardą - Amerikos kryžkelę (America's Crossroads). Valdybą sudaro apygardos pirm. Liuda Česnaitė Flores (Houston), vicepirm. Kate Portefield (Kansas City), sekr. Cecelia Lankutis (Denver) ir išd. Artūras Bereiša (Omaha). Informacijai pakviesta Rūta Talžūnienė (Omaha).

Nauja apygarda yra pirmoji, kurios veikloje lygiomis teisėmis yra parlamento darbas - tapę mūsų išiliejimo į Europos Sąjungą staždžiu.

Dėkojame už pokalbį. Pokalbį elektroniniu paštu vedė Audronė V. Škiudaitė

Iki naujos naudojamos abi kalbos - lietuvių ir anglų. Ir apygardos, ir apylinkių valdybose yra nuosirdžių gilių lietuviškos dvasios asmenų, kurie, nors lietuvių kalbos negali laisvai naudoti, turi daug entuziazmo lietuviškai veiklai. Apylinkių narių ir net valdybų tarpe taip pat esama ir neseiškiai iš Lietuvos atvykusių, tenka atsivelti ir į vieną, ir į kitą poreikius. Pati JAV Lietuvos Bendruomenės veikla bei ateitis yra simbolinėje kryžkelėje, kaip ir naujoji apygardos geografinėje Amerikos kryžkelėje.

Su nekantrumu laukėme LB konferencijos Dainavos stovyklavietėje prie Detroit, MI, birželio 7-9 d. Pavadinimas „Tikėjime savo ateitimi“ nusako ir jos tikslą. JAV LB ateitis priklausys nuo jos vadovaujančių asmenų sugebėjimo įtraukti į aktyvią veiklą jau čia gimusius Amerikos lietuvių bei naujai atvykstančių ir ilgiam laikui besikuriantis tautiečius. Konferencijos organizacinis komitetas, vadovaujamas dr. Romualdo Kriaučiūno, platino apklausos anketa klausimo atidėsimui išstudijavimui, rašė žinutes spaudoje su kvietimu konferencijoje dalyvauti. Organizacinis komitetas metodškai analizuoja prieš kelis metus Clevelande vykusios panašaus pobūdžio konferencijos išvadas, teikia pranešimus jauniesiems kartos ir „trečiosios bangos“ atstovams, burią čia gimusiąją jaunėsiją kartą. Viliamas, kad konferencija duos apčiuopiamų, konkrečių pasiūlymų LB ateities veiklos gairėms nustatyti

ir į veiklą atves naujų veidų. Konferencijos ruošą įgalino Lietuvos fondo suteikta parama.

Krašto valdyba palaiko artimus ryšius su LB apygardų ir apylinkių valdybomis. Per šios valdybos pusantūrą metų kadenciją buvo paruošti ir išsiuntinti septyni aplinkraščiai, atnaujintus tinklalapis, palaikomas abipusis kontaktas internetu ir telefono skambučių. Greitai reaguojama į valdybų pirmininkų klausimus ir pageidavimus. Daugiau kaip 90 proc. visų valdybų pasiekiamos internetu. Šių metų pradžioje daugelyje apylinkių keitėsi valdybos ir atėjo nauji pirmininkai: New Britain, CT - Juozas Liudzius, Daytona Beach, FL - Danutė Kurauskienė, Sunny Hills, FL - Jurgis Savaitis, San Diego, CA - Saulius Liškauskas, San Francisco, CA - Diane Rushing, Houston, TX - John Knasas, Omaha, NE - Danguolė Antanėlis.

Su artėjančia vasara LB veikla šiek tiek aprims, bet nesustos. Rugšėjo 19-22 d., Washington, DC, įvyks trečioji XVI JAV LB tarybos sesija. Sesiją globo Washington LB apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. Rūtos Kalvaitytės-Skučenės. Sesija įvyks prieš pat NATO viršūnių susitikimą Prahoje. Dieną prieš tarybos sesijai prasidedant, Visuomeninių reikalų taryba ruošia visuomeninę konferenciją NATO plėtrai apžvelgti ir naujiems NATO reikalavimams užduodiniams užsilaikyti.

Teresė Gečienė (JAV LB inf.)

pradėjo atsirasti ir tie, kuriuos savię buvo parsivežę ir namus pasisvečiuoti. Atsirado ir mano Stenlis. Nujaučiau, kur jis buvo, tik rodydamas nusistebėjimą, paklausiau: „Kur tu buvai prapuolęs taip paslaptingai?“. Jis tik pamerė akimis ir pasivėdė į šali, pakūždėjo į ausį: „Brolis buvo į namus parsivežęs. Tik niekam nesakyk!“. Paskum, kiek pagalvojęs, paklausė: „Ar niekas nesiteiravo apie mane?“. Nuraminau jį pasakydamas, kad niekas nepasigėdė, ir dar pridėjau: „Ne vienas tu buvai pradingęs, buvo ir daugiau“. Jis net pralinksmėjo tai išgirdęs.

Po kiek laiko grįžo ir autobusas su ekskursantais. Laikas jau buvo vakarieniauti, tad ir vakarienei valgėme viešbučio valgykloje. Po vakarienos dar pabendrėme su mus išlydinčiais kauniečiais, pajudėjome atgal į Vilnių. Dabar Stenlis turėjo progą plačiau papasakoti savo viešnagės pas brolį įspūdžius.

Mums tik atvažiavus prie viešbučio, jo brolis su keliais

DRAUGAS, 2002 m. birželio 19 d., trečiadienis

3

Bronius Nainys

Tvirtesnė laikysena laimi

Praėjusių savaitę lietuvių derybininkai iš Luxemburg grįžo patenkinti. Pirmą kartą parsivežė aiškų pažadą: Europos Sąjunga duos pinigų uždaryti Ignalinos atominę jėgainę. Ne viena kuri nors jai priklausanti valstybė kelis milijonus - tai jos žadėdavo ir anksčiau - bet ES iš savo bendro iždo duos daug pinigų. Tiesa, nepasakė nei kada, nei kiek duos. Minėjo, kad jie bus išmokami dalimis per daugelį metų. Bet derybininkai džiaugiasi - jų busi daug, nors ir nežino, ar užteks jų apmokėti uždarymo išlaidoms.

Ką tai reiškia? Ignalinos atominės jėgainės uždarymo ES vadovai pareikalavo jau pirmą derybų dieną, kai tik buvo pradėtas svarstyti Lietuvos prašymas ją į ES priimti. Tuojau pat buvo nustatytas ir uždarymo laikas. Lietuva skaičiavo išlaidas, nuolat klojo jas ant derybų stalo, primindama ir Lietuvos iždo nepajėgumą tokią kainą mokėti. Žinoma, būdavo ir atsiliepimų - užuojauta ir keli grašiai. Ar iš tikrųjų dabar jau kitaip?

Ne tik derybininkai - politikai, bet ir žinovai svarstė Ignalinos uždarymo klausimą. Lietuvos ir Vakarų mokslininkai jį nagrinėjo ir skelbė savo išvadas. Ir vis labiau darėsi neaišku: ar Ignalinos jėgainę siekiama panaikinti dėl saugumo, ar yra ir kitų priežasčių? Tyrinėtojai nustatė, kad daugiau kaip tarp šimto Vakarų Europoje veikiančių tokių elektrinių, Ignalina yra viena saugiausių, o Austrijoje veikiančių tyrinėjimo komisija ją pripažino pačia saugiausia. Ir keista, kad nepaisydamas savo tautiečių komisijos nuomonės, Vilniuje lankydamsis Austrijos prezidentas irgi reikalavo Ignalinos jėgainę uždaryti iki numatyto laiko - 2009 metų. Del jos nesaugumo. Balandžio 5-tą „Kauno diena“, remdamasi žinovų išvadomis, rašė, kad Prancūzijoje nemažai tokių elektrinių veikia, ir kad sugalvoję jas uždaryti prieš numatytą laiką, būtų buvę apšaukti bepročiai. O pagal tuos pačius žinovus, Ignalinos jėgainė, kurios saugumas per pastaruosius penkerius metus buvo gerokai pagerintas, dar gali veikti apie 20 metų.

Bet Lietuvos vadovai suprato: nors ir ne čia Ignalinos už-

darymo priežastys, jos tik politinės ir ekonominės, bet mes jų nepakeisim, tad nusprendė keisti toną. Anksčiau nuolat, staiga prabilo kitaip. Uždarymo laikas artėja, reikia aiškaus sprendimo. Pinigų jam įvykdyti nėra. O bent paruošiamųjų darbų nepradėjus, kelias į ES Lietuvai gali nusiūsti arba ir visiškai užsida-ryti. Gerai, Ignalinos jėgainę uždarysim laiku tik tokiu atveju, jeigu ES mums duos pinigų. Kitaip - nieko nebus - teigė jie. Pirmas šių derybų žodžių ištare Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus Didžiosios Britanijos premjerui Tony Blair Londone. Anglijos vadovas visgi „nenuolpo“. Vėliau tuos pačius žodžius „duokit pinigų“ Adamkus kartojė ir kitiems Vakarų politikams. Dar tvirtiau rėžė ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas: Ignalinos uždarymas kainuos pusterčio milijardą eurų, ir visus juos turi sumokėti Europos Sąjunga. Pinigų negauname, neįjūdam. Taip pat aiškiai pradėjo kalbėti ir kiti Lietuvos politikai iš abiejų sparnų. Ir reikalai pasisuko kita linkme.

Neteigiu čia, kad tokių derybų žodžių Vakarai išsigan- do. Tvirtiau pareikalauti, manau, jie ir anksčiau taip pat būtų kalbėję. Briuselis jau irgi niekam nenori duoti pinigų, tad kodėl juos siulyti Lietuvai, jeigu ši leidžiasi prikalbama savomis lėšomis Ignalinos jėgainę uždaryti. ES narėms dėl to liks tik daugiau pelno. Kodėl sukliktas galvas, jeigu Lietuva sutinka užsikrauti našta, kuri jos mokesčių mokėtojams kainuos po pusantro milijardo litų kasmet per ateinančius 20 metų. Žinoma, kol kas tie ES pinigai dar ne tikrovė, tik pažadai, ir reikia rūpintis, kad jie nedingtų. Spauskim nykštį ir linkekim, kad Lietuvos vadovai nenusileis ir kitaip nekaltami nesiduos. Iš tikrųjų seniai jiems reikėjo taip elgtis. Tada gal ir ambasadų gražinimo klausimas būtų buvęs išspręstas - ir anksčiau, ir palankiau. Gal nebūtų reikėję iš „paskutiniųjų sunkių“ netų dviejų nušimčių bendro vidaus gaminių kariuomenei įstojimo į NATO reikalavimams patenkinti? Tvirtesnė laikysena gal ir čia būtų laimėjusi?

savo gerai draugais jau laukę ir, tik spėjus išlipti iš autobuso, visi apsupę jį ir nusivedė už kampo į kitą skersgatvį, kur stovėjo mašina, įsodino į ją ir leidosi Suvalkijos link pas brolį. Buvo patenkintas, kad pasisvečiuojo pas jį, o svarbiausia, kad dar galėjo pasimatyti su savo motina, kuri jau buvo sulaukusi gana ilgo amžiaus ir nebebuvo tikras, ar dar kitą kartą beteks ją gyvą bepamatyti.

Važiuojant atgal į Vilnių, mūsų vadovė Laima ir Nijolė sumanė visus painformuoti apie rytdienos kelionę į Talliną, kur turėsime praleisti kitas penkias dienas. Priminė, kad lėktuvais, kuriuos mes skraidins, mūsų visos gupės vienu kartu negalės paimti, nes nėra toks didelis, kad visi tilptų. Tad keletas turės dar pasilikti Vilniuje, kol kitą dieną, kitu skrydžiu ten bus nugabenti.

Laimos paklausti: „Kurie norėtų dar vieną dieną pagyventi Vilniuje iki kitos dienos skridimo? - atsirado gana daug norinčių pasilikti. Su-

prantama, visi žinojo, kad Talline kažko įdomaus nerasime, tad nieks ten ir skubėti nenorėjo, o Vilniuje pasilikti, su savais pabendrauti, nors ir vieną dieną, buvo daug maloniau. Tad norinčių pasilikti Vilniuje atsirado daugiau, negu mūsų vadovės tikėjosi. Tačiau reikala išspręsti, kad neatstirėtų nepatenkintų, kažkas pasiūlė loteriją - kas ištrauks laimingą bilietą, turės teisę dar vieną dieną pabuvoti Vilniuje. Su tokiu pasiūlymu visi sutiko, o mūsų vadovės pasistengė greit tą padaryti. „Laimingieji“ tapo gal ir tie, kuriems tas didelės reikšmės nedarė, bet tos laimės nepelėdė kitiems.

Nepatekome mudu su Stenliu į tų „laimingųjų“ skaičių. Dėl vienos dienos pabuvimo Vilniuje jau per daug nebesisielojome, nebenorėjome ilgiau ir savo artimųjų varginti.

Ekskursija į Kauną būtų buvusi daug įdomesnė, jei ne tas gerkles sutrikimas, kurį jaučiauna gana ilgą laiką. Ryt jau turėjome palikti Vilnių ir judėti tolyn. Bus daugiau

ISPŪDŽIAI IŠ PIRMO APSILANKYMO SOVIETINĖJE LIETUVOJE

Nr.24

JONAS INDRIŪNAS

Per visą susigrūdimą net nepastebėjau, kaip jis dinga, tarytum į žemę įsmuko.

Kauną aprodė ir su jo įžymenėmis vietomis, supažindino vietinę vadovę, irgi kalbėjau, savo darbą gerai žinanti. Pirmiausia mus nuvedė prie Kauno pilies, papasakodama smulkiau jos istoriją, kurios daugumas mūsų dar iš mokyklos laikų nebuvo pamirę. Pabuvus kiek prie jos, pravežė pro buvusią vokiečių okupacijos laikais žydų gyvenvietę - getą, papasakodama su tuo susijusią istoriją apie to laiko nacių darbus. Iš ten mus vežė į devintą fortą. Pirmą kartą pamatyti tokią vietą tikrai buvo įdomu ir pasiklausyti istorijos, dėl ko Rusijos caras Kauną apsaugoti net devynis fortus aplinkui pastatė, iš kurių tik devintas fortas išliko gerame stovyje, ir net nepriklausomos Lietuvos

laikais tebebuvo sunkių darbų kėlimui naudojamas. Daugiausia pasakojo apie nacių darytus žiaurumus per Antrojo pasaulinio karo okupacijos laikotarpį. Dabar tai matyti, savo darbą gerai žinanti. Pirmiausia mus nuvedė prie Kauno pilies, papasakodama smulkiau jos istoriją, kurios daugumas mūsų dar iš mokyklos laikų nebuvo pamirę. Pabuvus kiek prie jos, pravežė pro buvusią vokiečių okupacijos laikais žydų gyvenvietę - getą, papasakodama su tuo susijusią istoriją apie to laiko nacių darbus. Iš ten mus vežė į devintą fortą. Pirmą kartą pamatyti tokią vietą tikrai buvo įdomu ir pasiklausyti istorijos, dėl ko Rusijos caras Kauną apsaugoti net devynis fortus aplinkui pastatė, iš kurių tik devintas fortas išliko gerame stovyje, ir net nepriklausomos Lietuvos

laikais tebebuvo sunkių darbų kėlimui naudojamas. Daugiausia pasakojo apie nacių darytus žiaurumus per Antrojo pasaulinio karo okupacijos laikotarpį. Dabar tai matyti, savo darbą gerai žinanti. Pirmiausia mus nuvedė prie Kauno pilies, papasakodama smulkiau jos istoriją, kurios daugumas mūsų dar iš mokyklos laikų nebuvo pamirę. Pabuvus kiek prie jos, pravežė pro buvusią vokiečių okupacijos laikais žydų gyvenvietę - getą, papasakodama su tuo susijusią istoriją apie to laiko nacių darbus. Iš ten mus vežė į devintą fortą. Pirmą kartą pamatyti tokią vietą tikrai buvo įdomu ir pasiklausyti istorijos, dėl ko Rusijos caras Kauną apsaugoti net devynis fortus aplinkui pastatė, iš kurių tik devintas fortas išliko gerame stovyje, ir net nepriklausomos Lietuvos

Grįžtant atgal į viešbutį pietauti, dar užsukome į „Velnų muziejų“. Ir kokių velnių mes ten nematėme! Net ir velniai, nešanti „Puntuką“, kuriuo norėjęs sudaužyti Anykščių bažnyčią.

Nesijaučiau per daug gerai visą priešpjetį, nors bandžiau nepasiduoti. O tas balsas ne-

rodė pagerėjimo ženklų. Pavargęs pietus, pasijutau dar blogiau, atrodė, lyg ir šaltis pradėjo kirsti, gal ir temperatūra atsirado, kad į popietinę ekskursiją važiuoti nebesijaučiau pajėgus. Matyt, ir nekaip atrodžiau, kad ne vienas bendrakeleivių pastebėjo, girdi: „Nekai atrodo!... gal sergi?“. Ir Nijolė, tai pastebėjus, patarė pasilikti viešbutyje pailsėti. Taip ir padariau, viešbutyje mums buvo skirtas kambaras, kur buvo lova, tad ilgai nelaukęs, nuėjau ir atsiguliau.

Greit užmigau. Nežinau, kiek ilgai aš ten miegojau, pabudęs pasijutau geriau. Tiesa, balsas dar tebebuvo prastas, bet nors niekur neskaudėjo ir jaučiausi pailsėjęs.

Išėjau į lauką. Žmonių nei viešbutyje, nei lauke nebuvo, darėsi kiek nuobodu. Bestoviniuojant kieme priešais viešbutį, kur buvo ir suoliukų atsisėsti, atėjo nebejaunas vyras ir atsisėdo ant vieno jų. Neturėdamas ką veikti, sumaniau jį užkalbinti, nors ir tokiu balsu. Pasirodė, žmogus

buvo vietinis, gana draugiškas. Kai pasisakiau, kas aš esu ir iš kur atvažiavęs, jis nustebo. Paklaustas, kaip toli nuo čia Laisvės alėja, apie kurią buvau girdėjęs, kad nepaprastai graži gatvė Kaune, jis nepagalėjo smulkiausiai informacijos. Pagal jo nupaskaitą, neatrodė labai toli, susigundžiau pamatyti. Jaučiau, si visai gerai, išskiriant balsą, bet, nemanydamas daug kalbėti, buvau tikras, kad niekas ir nežinos, kaip aš kalbu. Padėkojęs tam žmogui už informaciją, pasileidau ta kryptimi. Nepaklydau, suradau Laisvės alėją. Tikrai graži gatvė. Žiūrėdamas į vitrinas, pėrėjau keletą kvartalų. Pagal Nijolės nupaskaitą, kokią užėigą ir paragauti to jos išreklamavimo Kauno alaus. Bet tokios užėigos taip ir nesuradau. Gerai pasivaikščiojęs, grįžau atgal į viešbutį. Čia jau radau keletą smalsuolių, atėjusių pasisėdinti, kaip svečiai iš užsienio atrodė. Po kiek laiko

ŠEIMININKŲ KERTELĖ

Paruošia **Adelė**

MARINUOTA JAUTIENOS NUGARINĖ (TENDERLOIN)

2/3 puod. vyninio acto
1/2 puod. pomidorų ketchup
4 šaukštai aliejaus
4 šaukštai sojos padažo (soy sauce)
2 šaukštai Worcestershire padažo
1 šaukštai garstyčių miltelių
1 šaukštai druskos*
1/2 šaukštai maltų pipirų
1/2 česnakų miltelių
4-5 svarų dydžio jautienos nugarinė (tenderloin)

Įdėti mėsą į nemažą plastmasinį maišelį (geriausiai — „freezer bag“), užpilti jau sumaišytu marinatu. Uždaryti maišelį. Laikyti maišelį šaldytuve 2 val.

Išimti mėsą iš skystio. Sudėti į lėkštą keptuvą ir kepti 450 laipsnių orkaitėje 1 val. Kai mėsos termometras rodytų 160 laipsnių, mėsą iškepusi. Išimti iš orkaitės, palaikyti 15 min., po to supjaustyti.

*Kadangi sojos (taip pat Worcestershire) padažas yra šūrus, papildomos druskos nereikia.

DAR VIENAS RECEPTAS SU MARINUOTA NUGARINE

1 ir 1/2 puod. alaus
1/2 puod. aliejaus
3 skiltelės česnako
2 šaukštai citrinų sulčių
1 šaukštai cukraus
1 šaukštai druskos
4 šaukštai džiovinto kvapniojo mairūno (marjoram)
4-5 svarų dydžio jautienos nugarinė (tenderloin)

Vidutinio dydžio dubenyje sumaišyti alų, aliejų, 1 sukaptą česnako skiltelę, citrinos sultis, cukrų, druską ir smulkiai sutrintą džiovintą mairūną. Supjaustyti likusias česnako skilteles į 3-4 gabaliukus kiekvieną, negiliai įpjauti mėsą vienodais tarpais ir įsprauti česnako gabaliukus. Įdėti mėsą į stiklinį ar emaliuotą dubenį, užpilti marinatu, uždengti ir palaikyti per naktį šaldytuve.

Prieš keptant, leisti mėsai „atsilti“ iki kambario temperatūros. Kepti lėkštame keptuvė neuzdengta, iki 450 laipsnių F (kaitintoje orkaitėje 60 min. (kesos termometras — 160 laipsnių). Išimti iš orkaitės, palaikyti 15 minučių, prieš pjaustant.

ĮDARYTI KIAUŠINIAI (Deviled eggs)

4 dideli, kietai išvirti kiaušiniai, nulupti, perpjauti išilgai 2 ir 1/2 šaukštai majonezo
1 ir 1/2 šaukštai paruoštų Dijon garstyčių
2 šaukštai šviežių žaliųjų svogūnų laisčių, smulkiai supjaustytų (arba „chives“)
Druskos, pipirų, aštraus raudonųjų pipirų padažo (hot red pepper sauce)

Atsargiai išimti kiaušinių trynius iš baltymų, sudėti į dubenį (baltymus išdėstyti ant lėkštės). Trynius šakute sutrinti, sudėti kitus produktus, gerai sumaišyti, paskiausiai suberti svogūnų laisčius, sumaišyti.

Pripildyti (su kaupu) baltymų įdubimą trynių mišiniu, patiekti į stalą kambario temperatūros.

Kiaušiniai kimšti avokada ir jalapeno pipirais. Išvirti kiaušinius, atsikirti baltymus nuo trynių. Trynius su-

grūsti, po to įmaišyti 1/3 puod. sutrintos minkštos avokados, 2 šaukštus smulkiai supjaustytų svogūnų laisčių, 2 šaukštus supjaustyto (išimti sekas) jalapeno pipiro, 2 šaukštus šviežių citrinos arba „lime“ sulčių, 1/4 šaukšt. druskos. Gerai sumaišyti ir tuo mišiniu pripildyti baltymų įdubimą.

Kiaušiniai įdaryti laiša ir ikras. Paruošti kiaušinius, kaip kitiems receptams. Į trynius įdėti 2 šaukštus rūgšties grietinės, 1 šaukštą smulkiai supjaustytų svogūnų laisčių, 1 šaukštą Dijon garstyčių. Gerai sumaišyti ir pripildyti kiaušinių baltymų įdubimą. Ant viršaus uždėti po gabalėlį rūkytos laišos, truputį rūgšties grietinės ir pagaliau truputį ikrų (salmon caviar).

ŠVIEŽI KUKURŪZAI

Šviežių kukurūzų parduotuvėse galime rasti net viduryje žiemos, tačiau jie ne tokie saldūs ir skanūs, kaip užauginti Vidurio Amerikos laukuose vasaros metu. Netrukus šviežių kukurūzų stirtos pasirodys visose parduotuvėse, o šeiminiškės stengsis pasinaudoti pigesniomis kainomis bei geresniu produktu. Kukurūzai ypač tinka prie įvairių patiekalų, gaminamų lauke — tai amerikiečių tradicinis vasaros valgis.

Juos galima gaminti įvairiai. Nuvalius lukštus ir „šilką“, virti pasūdytame, su truputį cukraus vandenyje (tik nepervirti, nes grūdai pasidarą kieti ir krakmolingi); galima nenuluptus padėti tiesiai ant karštų lauko viryklės grotelių ir, nuolat apvartant, kepti (apie 10 min.), bet kukurūzai lengvai ir greitai paruošiami mikrobangėje krosnelėje.

Prieš dedant į mikrobangę, kukurūzų nulupti ar kitaip nuvalyti nereikia. Galima tik nupjauti kietuosius jų kotus. Sudėti į lėkštę šalia vienas kito ir pačiu didžiausiu karščiu kepti 10 min. Po to, atsargiai pralupus vieno lukštus, patikrinti, ar jau išvires. Jeigu ne, kepti dar 5 min. Išimti iš mikrobangės, palaukti kol truputį atvės (apskritai reikia atsargumo, nes, pralupus lukštus ir „šilką“, burbuolės bus labai karštos), tuomet lengvai nusiners viršutiniai žalieji burbuolės lukštai ir „šilkas“. Kukurūzai patiekiami su ištirpintu sviestu.

BANANŲ LAIVELIAI

4 vidutinio didumo bananai, nenulupti
1/4 puod. nesaldžių šokolado saldainiukų (semi-sweet chocolate chips)
1/4 puod. žemės riešutų saldainiukų (peanut butter chips)
2 šaukštai kapotų žemės riešutų (peanuts)

Aštriu peiliu giliai įpjauti kiekvieną bananą įlinkusioje pusėje, atidaryti į pjūvio vietą, kad pasidarytų plyšys.

Pripildyti kiekvieną prapjautą bananą šokoladiniais ir žemės riešutų saldainiukais. Suvynioti kiekvieną bananą atskirai folijoje, padėti ant karštų lauko viryklės grotelių ir pakaitinti maždaug 5 minutes, kol bananai suminkštės, o saldainiukai sutirps. Atidarius foliją, apibarstyti bananus kapotais žemės riešutais.

Dalis PLB, LB ir LJS pirmininkų suvažiavimo dalyvių 2001 m. Seinuose prie Lietuvių namų. Viktoro Kučo nuotrauka.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ŽINIOS

• Lietuvos misija prie NATO, vadovaujama ambasadorės Gintės Damušytės, sukvietė keturių kraštų lietuvių bendruomenes ir jų vadovus balandžio 12 d. dalyvauti Lietuvos - NATO dienos skirtame renginyje Briuselyje, Belgijoje. Atvyko per 100 tautiečių iš Prancūzijos, Vokietijos, Olandijos ir Belgijos. Pranešimus apie Lietuvos pasirengimą NATO narystei pateikė ambasadorė ir jos štabo nariai. Apie NATO šalių poziciją kalbėjo Lietuvos ambasadoriai minėtuose keturiuose kraštuose. Lietuvos Respublikos misija prie NATO suurošė oficialią priemonę, kurio metu NATO generalinis sekretorius George Robertson atidarė parodą „Lietuvos kelias į NATO kariakurių akimis“. Kaip tik tą dieną gen. sekretorius šventė savo gimtadienį ir ta proga G. Damušytė įteikė jam paveikslą, o susirinkę lietuviai užtraukė „Ilgiausių metų“.

Vakare visų keturių kraštų bendruomenių atstovai susirinko aptarti visiems rūpimus klausimus.

• Danijos LB Velykų proga, „nusiuntę“ dovanėlę Lietuvos vaikams — Panevėžio Vėžio Lėlių teatro suvaidino Panevėžio vaikų globos namams bei mokyklos internato

globotiniams pasaką pagal H. K. Andersono kūrinius. Išlaidas padengė Danijos LB. Atveikę Danijos lietuviai šventę kartu su Lietuvos ambasada Kopenhagoje. Veikia sporto bei vaikų klubai, teatro studija, kuri vaidina daniskais bei lietuviškais pasakais. Danijos LB nariai kartu šventia Jonines, Vėlines bei kitas šventes. Kiekvieną mėnesį lietuviai renkasi savo pamėgtoje kavinėje. Daugiau informacijos galima rasti internete: <http://www.lietuva.dk> Danijos LB pirmininkė yra Rita Jovaitė Grundl.

• Vokietijos LB taryba posėdyje kovo mėnesį. Perrinkta VLB valdyba-vadovaujama pirm. Antano Šiugzdinio. Balandžio mėnesį VLB valdyba turėjo savo 500-ąjį posėdį, į kurį pakvieta ir visus buvusius valdybos narius. 50 metų valdybos veiklos apžvalgą pateikė dr. Vincas Bartusevičius. Perskaitytas PLB valdybos sveikinimas. VLB valdyba kartu su Lietuvių išievojimo institutu Kaune (prie Vytauto Nukelta į 5 psl.

Trumpai apie viską

• Daugėja kandidatų, ketinančių dalyvauti gruodį vyksiančiuose prezidento rinkimuose. Be jau žinomų, dėl valstybės vadovo posto varžysis 44 metų Australijos lietuvis Juozas Petraitis bei Lietuvos laisvės sąjungos vadovas, Seimo narys Vytautas Šustauskas. Savaitgalį vyksiančiame Liberalų demokratų partijos kongrese oficialiu kandidatu į prezidentus išskeltas vadovas Rolandas Paksas. (R. Elta)

• Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas Aloyzas Sakalas pranešė, jog, tvarkydamas savo korespondenciją, aptiko užklijuotą, bet niekam neadresuotą voką, o jame — 1,000 JAV dol. Apie radinį A. Sakalas nedelsiant pranešė Specialiųjų tyrimų tarnybos vadovui Valentinui Junokui. „Aš tikėjusi, kad iš šios informacijos spaudai pasimokys ir tas ar tie, kurie paliko pinigų, kaip ir tie, kurie mano, kad Seimo nariai už savo tiesioginį darbą gali pini-gus imti“, rašo A. Sakalas savo pranešime spaudai. (BNS)

• Kaune gyvenanti Aldona Šiaučūnaitė-Taurienė siekia, kad iš sovietinių relikvų Grūto parko būtų išgabenta jos sesers Adelės skulptūra. 82 metų kaunietės nuomone, šio paminklo vieta — Aukštuosiuose Šančiuose, kur yra jaunos moters kapas. Trumpas Adelės Šiaučūnaitės gyvenimas ir jos tragiška žūtis iki šiol apipinti neįsėjusiomis paslaptimis. Pernai prieskario komjaunuolės pagrindininkės A. Šiaučūnaitės skulptūra buvo perduota Grūto parkui.

• Liberalų sąjungos kandidatų į prezidentus pasiūlytas Eugenijus Gentvilas pasigyrė jau užsitikrins bent 200 giminių balsų. (LR, Elta)

• Kol JAV akcijos pingas, JAV dolerio atsargavimo artimiausiais mėnesiais laukti neverta, teigia valiutų žinovai. Todėl spėjama, jog iki šiu metų pabaigos bendrosios Europos ir JAV valiutų vertės susilygins — euras gali būti vertas vieno JAV dolerio. Rolandas Kaupys, „Hansa-LTB“ valiutų pardavėjas: „Artimiausieji metai doleriui nežada nieko gero“. (VŽ, Elta)

• Tarptautinės Frankfurto knygos mugės direktorius Lorenzo Rudolf tvirtina esąs labai patenkintas Lietuvos pasirengimo mugei tempais ir kokybe. Pasak Lietuvos kultūros viceministrės Inos Marčilionytės, L. Rudolf taip pat pabrėžė neabejojant valstybės sėkme rudenį vyksiančioje mugėje. (R. Elta)

• Bendrovė „Lietuvos energija“ po 2 metų pertraukos vėl pradėjo tiekti elektrą į Lenkiją. Iš jos elektra eksportuojama į Vokietiją. Lietuvišką elektrą eksportuoja Rusijos įmonė „Inter RAO JES“. (LR, Elta)

• Parlamentarai pamažu laidoja jaunųjų Lietuvos gyventojų viltis senatvėje gauti normalias pensijas. Kone pusė metų svarstyta, ar įvesti privalomąjį kaupimą, ar taikyti savanoriškąjį imokų mokesčių, kol buvo pasirinktas pasitaris variantas. Dabar jau beveik du mėnesius parlamentarai nesugeba apsispręsti, koks savarankiško pensijų kaupimo principas Lietuvai priimtinausias. (LR, Elta)

• Lietuvoje šiuo metu jau parduota apie milijonas mokesčių kortelių — ši moderni atsiskaitymo technologija dėl savo patogumo baigia užkariauti tiek pasaulį, tiek Lietuvą. (R. Elta)

• Lietuvos kariuomenės vadas, generolas majoras Jonas Kronkaitis pirmadienį Kauno medicinos universiteto klinikoje aplankė pratybose rankos netekusį karį Artūrą Vailonį, kuriam pažadėjo paprašyti JAV medikų pagalbos. Rankos A. Vailionis neteko gegužės pabaigoje mokomųjų pratybų metu Šakių rajone, kuomet eilinio Vytauto Vėžio lietuvių kariuomenės automobilis „Kraz 255B“ netikėtai atbuline eiga pajudėjo iš vietos ir prispaudė A. Vailionio kairę ranką. Liepos mėnesį į Klaipėdą atplauks JAV karinis laivas, kuriame vyks tarptautinės karo medicinos pratybos. Kariuomenės vadovybė pasirūpins, kad A. Vailionis būtų apžiūrėtas JAV medicinos specialistų. (BNS)

• Palangoje įvyko istorinis grafų Tiškevičių susitikimas. Birželio 17 d. pirmą kartą po 62 metų Palangoje vėl susitiko Lenkijos sostinėje Varšuvoje gyvenantis 89 metų Alfredas Tiškevičius ir vienintelis jo sūnus 62 metų Adomas Tiškevičius iš JAV. Tai artimiausi 1931 metais mirusio Palangos grafo Felikso Tiškevičiaus palikuonys. Iki šiol tėvas su sūnumi susitikdavo Varšuvoje. (LR, Elta)

Rusijos politikai užmiršta, kad žemė apvali

Atkelta iš 1 psl.
„Rusijos politikai pamiršo, kad gaublys apvalus. Keliauti iš Kaliningrado į Kamčiatką galima ir Vakarų kryptimi, aplankant Amerikos žemyną“, ironizavo konservatoriai. Jis taip pat teigė, jog Karaliaučiaus srities problema sukurė „pačios Rusijos plėtra ir Vakarų 1940-1945 metais ir Vakarų sąjungininkų nuolaidžiavimas Josifui Stalinui“. „Užkariavimai virsta užkariautojų našta“, teigė konservatoriai.

PASLAUGOS

AUTOMOBILIŲ NAMŲ SVEIKATOS
IR GYVYBĖS DRALIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654
773-581-8654

V.A.L. Auto Servisas.
Atliekame visus variklio ir važiuoklės darbus. Variklio kompiuterinis patikrinimas. Nuolatiniams klientams nuolaidos. Parduodame naudotus automobilius. 3800 W. 79 St. Tel. 773-582-0183; 773-582-0184. Kalbame lietuviškai.

SIULO DARBA

Reikalingi darbuotojai parduotuvių valymui TN ir IN valstyjose. Pageidautina vyrai. Atlyginimas nuo \$1.500 iki \$1.800. Tel. 615-554-3161.

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Chicago and Milwaukee area. Tel. 800-820-6155.

PARDUODA

Kaune parduodamas naujai statytas „condominium“. **Skambinti** tel. 011-370-37-314898, **Jurgis.**

Pigiausiai parduodu lietuvišką bulvių tarkavimo mašiną. Tik \$85. Savaitgaliais galiu atvežti. Tel. 773-875-6232.

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“ „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912

ELEKTROS

ĮVEDIMAI-PATAISYMAI.
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiestyje. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai. Tel. 773-779-3313

KLAUDIJS PUMPUTIS

NEKILNOJAMASIS TURITAS

GREIT PARDUODA

Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS

• Čikagoje ar priemiestiuose
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

Rusijos Dūmos deputatai suabejojo Lietuvos teisę į Vilnių

Atkelta iš 1 psl.

negali būti suteikta išimčių dėl Šengeno sutarties, numatančios vizų įvedimą blokui nepriklausantių valstybių piliečiams.

Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas praėjusią savaitę per Baltijos jūros valstybių tarybos vyriausybės vadovų susitikimą Sankt Peterburge užsipuolė ES planus dėl Karaliaučiaus srities ir pareiškė, kad vizų įvedimas būtų „blo-giau už šaltąjį karą“.

Lietuviai ir lenkai smerkia Rusijos politikų sumanymus

Lietuvos politikai „provokacija“ vadina Rusijos Valstybės Dūmos deputatų pasiūlymą taisyti tarptautines sutartis, kuriomis remiantis, prieš 60 metų Lietuvai buvo perduotas Lenkijos valdytas Vilniaus kraštas.

„Tai yra provokacija, kuria bandoma sukiršinti mūsų tautas“, sakė Lietuvos lenkų rinkimų akcijos (LLRA) pirmininkas, Seimo narys Valdemaras Tomaševskis.

Kinijos vadovą į namus „palydėjo“ Tibeto laisvės rėmėjai

Atkelta iš 1 psl.

„Bok prakeiktas, komunistai!“, šaukė Zbignevas, ir su lauze bei trenkė į žemę Kinijos vėliavą.

Belaukiant Kinijos vadovo, nepaisant kai kurių piketuotojų nenoro pasitraukti per apsauginį 70 metrų atstumą nuo gatvės, policijos parei-

„Visi susitarimai dėl Vilniaus krašto yra seniai įteisinti Lietuvos ir Rusijos susitarimu, kuris buvo pasirašytas 1991 metais. Jie taip pat įteisinti Lietuvos ir Rusijos sutartyje dėl sienų. Todėl nei diplomatiškai, nei politiškai šitų susitarimų niekas nepersitvėrė ir nėra galimybės to padaryti“, sakė Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas socialdemokratas Gediminas Kirklis.

Lenkijos Seimo vicepirmininkas, vienas iš Lietuvos ir Lenkijos parlamentų asamblėjos pirmininkų, žinomas istorikas Tomasz Nalecz Rusijos Dūmos deputatų idėją pavadinęs „istoriniu pokštu“. Jis sakė, kad Lenkija niekada nepripažino 1939 metų Molotovo-Ribbentropo susitarimų, tačiau niekada nekėlė klausimo keisti po Antrojo pasaulinio karo nusistovėjusias savo valstybės sienas. Jo nuomone, apie Vilnijos atgavimą Lenkijoje jau niekas negalvoja ir visi tik džiaugiasi, kad Lietuvos ir Lenkijos santykiai yra patys geriausi ilgaamžėje dvišalėje istorijoje.

gūnai elgėsi mandagiai ir santariai. Policijos požiūris į piketuotojus buvo visiškai skirtingas nei per Jiang Zeminio atvykimą sekmadienio popietę, kai mažiausiai 10 piketuotojų buvo sulaikyti, o likusieji, atėmus iš jų Tibeto atributiką, susodinti ant žemės.

mu vėliau vyko iškilminga vakarienė.

Istoriko išsilavinimą turintis princas Willem Alexander domisi vandens apsaugos problemomis, dalyvauja su šia veikla susijusiose tarptautinėse konferencijose ir simpoziumuose, yra pasaulio vandens apsaugos organizacijų garbės narys bei globėjas.

Šių metų vasario 2 d. Nyderlandų Karalystės sostinėje pėdinio princas sutuoktuves su savo išrinktąja argentiniete Maxima Zorreguieta tapo Nyderlandų Karalystės metų įvykiu. (BNS, Elta)

MINTYS IŠ BALTISTIKOS KONFERENCIJOS

REGINA KVAŠYTĖ

Apie 150 humanitarinių sričių specialistų, tyrinėjančių Baltijos šalių politinio, ekonominio bei socialinio gyvenimo procesus, taip pat lietuvių, latvių ir estų kalbą, literatūrą, tautosaką, etninę kultūrą, iš viso pasaulio suvažiavo į John Hopkins universitetą (Baltimore, Maryland), kur nuo birželio 6 iki 8 d. vyko 18-oji Baltijos studijų konferencija. Konferencija turi gilią tradiciją — AABS (The Association for the Advancement of Baltic Studies) jas organizuoja Amerikos žemynė kas kartą vykitytame JAV ar Kanados universitete ir sukviečia tiek pripažintus bei patyrusius, tiek jaunos, dar savo vietos mokslo pasaulyje ieškančius, mokslininkus. Įdomu paminėti, kad Baltijos studijų sąjunga buvo įsteigta ir pirmoji konferencija įvyko 1968 m. Baltimorėje, Maryland universitete.

Kiekvienai konferencijai būdinga tam tikra specifika, todėl norėtume išskirti pagrindinius šių metų renginio bruožus. Pirmiausia — temos reikšmingumas: „Baltijos valstybės globalizacijos laikotarpiu“ (The Baltic States in the Era of Globalization). Žodis „globalizacija“ tapęs vos ne kasdienybe, tai vienas žiniauskiausių žodžių aptarinėjamų klausimų, todėl įdomu buvo sužinoti, ką skirtingų sričių specialistai mano apie globalizaciją, jos eigą bei galimus padarinius Baltijos valstybėse. Kitas išskirtinis šios konferencijos bruožas — rimtumas. Turiu omenyje ne pranešimus (jie tikrai būna visada), o konferencijos metu vykusius renginius. Mokslininkai turėjo progos išsklaidyti Lietuvos ir Estijos ambasadorių bei Latvijos ambasados atstovų pasakymus, taip pat išgirsti jų atsakymus į klausimus per apskritojo stalo posėdį. Ne mažiau reikšmingi buvo antrą konferencijos dieną vykę išskirtiniai pietūs, po kurių su kalba į susirinkusius mokslininkus kreipėsi Paul A. Goble. Tos pačios dienos vakare norintys galėjo pasidaryti sukrečiantį latvių rezisierės Dzintros Gekės dokumentinį filmą „Sibiro vaikai“ — apie ištremtų vaikų likimą, jų prisiminimus ir požiūrį į ano meto įvykius, apie dar šiuo metu buvusios tremties vietose Sibire gyvenančių latvių kilmės žmonių ir jų kaimynų rusų santykius. Be to, viena istorijos sekcijos posėdžių buvo rodomas dokumentinis filmas apie latvių legioną, kuris taip pat susilaukė didelio dėmesio. Pagaliau baigiamasis renginys — tai kartu ir konferencijos uždarymo ceremonija bei išreinfeldo prezidento Juro Dreinfeldeo (Kanada) padėka visiems Baltijos studijų sąjungos nariams ir šios organizacijos įkūrėjams, tradicijų puoselėtojams (tarp jų ir lietuvių profesorius Rimvydas Šilbajorius), ir naujojo AABS prezidento Sauliaus Suziedelio pristatymas bei veiklos programos gairių išdėstymas. Po dvejų metų AABS konferencija vyks Toronte, Kanadoje. Bet prieš tai, jau kitą vasarą, mokslininkai kviečiami atvykti į Suomiją, kur Turku universitete vyks panaši Baltijos studijų konferencija, rengiama Europoje — tiesa, tik nuo 1993 metų.

Jeigu 17-ojoje konferencijoje, vykusioje Georgetown universitete (Washington D.C.) 2000 metais, minėjau, kad joje daugiausia buvo latvių, šįkart malonu pastebėti, jog gausiai

dalyvavo lietuviai (tai pastebėjau ne tik aš, apie tai kalbėjo daugelis žymiai didesnę patirtį turinčių dalyvių). Be abejo, nemažai tarp jų buvo išeivijos lietuvių, vos vienas kitas mokslininkas sugebėjo atvykti iš Lietuvos (opi ir kol kas sunkiai išsprendžiama yra finansavimo problema). Vis dėlto ne tai svarbiausia. Svarbiausia, kad Lietuvos ir lietuvių vardas Baltimorėje ir skambėjo garsiai ir svari. Eilinį kartą teko įsitikinti, jog lietuvių kalbą, literatūrą ir kultūrą bei socialinę raidą tyrinėja ir nelietuvių kilmės mokslininkai. Lietuvių tematikai buvo skirta apie 30 pranešimų, kurie susilaukė nemažo dėmesio. Dažnai po pranešimų vykdavo diskusijos, o toks auditorijos susidomėjimas rodo, kad pasirinktas tyrimas aktualus ne tik pačiam autoriui, bet ir kitiems į posėdžius susirinkusiems. Ne mažiau įdomūs ir reikšmingi buvo pranešimai apie latvių bei estų kultūros reikšinius.

Tai tik dar kartą patvirtina paprastą tiesą — moksliniai tyrimai peržengia vienos ar kelių valstybių ribas. Mokslininkams visame pasaulyje turi būti prieinami įvairūs tyrimų šaltiniai. Dažnai tai būna archyvinė medžiaga, taigi be galo svarbų vaidmenį atlieka archyvai kaip įvairių dokumentų saugyklos. Visuotinių ar tautinių, bendrų ar specializuotų, organizacijų ar asmeninių, mažesnių ar didesnių archyvų buvimas bet kur pasaulyje, tame tarpe ir Amerikoje, yra didelis įnašas į pasaulio mokslą. Pažymėtina tai, kad išeivijoje lietuvių archyvai veikia kaip tam tikri kultūros židiniai, traukiantys mokslininkus, dėstytojus, studentus iš viso pasaulio, ne tik iš Lietuvos. Todėl negalima lengva ranka išblaškyti savo paskirtį turinčių ir savo vietą suradusių archyvinėse fondų — jeigu neliks archyvų išeivijoje, sumažės vietinių (ir ne tik) lietuvių traukos centrai. Viena išiečių, norint ką nors keisti — juos stambinti, kad dokumentai bei kita medžiaga būtų sukoncentruota keliuose vietose ir profesionaliai sutvarkyta, tačiau tai išsprendžiamas problemos ir Amerikoje (kaip ir kitur pasaulyje). Svarbiausia, kuo reikia pasirūpinti — kad kiekvienas besidomintis galėtų sužinoti, kur rasti reikalingų dokumentų, t.y. informacijos sklaidimu. Visi archyvai yra ir išlieka bendras lietuvių tautos turtas, nesvarbu, kur jie bebūtų. Jeigu archyvų medžiaga atsidurtų Lietuvoje, tai problemos neišspręstų, nes dėl nepakankamai sutvarkyto finansavimo ir dėmesio kultūrai bei paveldui vargu ar būtų sudarytos tinkamos sąlygos juos saugoti ir jais naudotis. Tai apsunkintų galimybę prieiti prie dokumentų, beje, jų tvarkymas užtruktų, o čia jie jau sutvarkyti ir nuolat tvarkomi, jais galima puikiai naudotis. Nes jau trečią kartą naudojosi Pasaulio lietuvių archyvą sukaupia medžiaga. Pagaliau — ar visi besidomintys lietuvių tautos istorija turės galimybę nuvykti į Lietuvą? Ir dar vienas ne mažiau reikšmingas aspektas — vietoje galima sukurti kai kurių įvykių liudininkų, galinčių patikslinti dokumentuose įtvirtintas tiesas ar patarti, kur dar ieškoti trūkstamos informacijos. Už tai, kad turio progos tęsti prieš keletą metų Čikagoje pradėtą ir jau prie pabaigos

Lituanistikos tyrimo ir studijų centre lankosi vietos ir užsienio svečiai. Nuotraukoje iš kairės: Petras Petrutis, centro darbuotojas; Mykolas Druga, buvęs „Draugo“ redakcijos narys, o dabar Prahoje „Laisvosios Europos“ radijo darbuotojas; Vida Drugienė; dr. Jonas Rackauskas, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro pirmininkas.

TARP MŪSŲ KALBANT

KITADOS LIETUVININKŲ PRAMINTAIS TAKAIS

Dr. Vytis Čiubrinskas, Vilniaus universiteto profesorius, nebe pirmą kartą lankosi JAV. Šiuo kartu, gavęs Fulbright stipendiją, atlieka mokslinį darbą Southern Illinois universitete, Carbondale, Illinois. Dr. V. Čiubrinskas, Čikagoje veikiančio Lituanistikos tyrimo ir studijų centro pavidimu, neseniai lankėsi Yorktown, Texas. Kaip žinia, šioje vietoje nuo maždaug 1846 metų kūrėsi ir gyveno iš Mažosios Lietuvos atkeliavę lietuvininkai. Tenyktė Patsy Hand, pradėjusi ieškoti savo šaknų, patyrė, jog ji esanti lietuvių kilmės. Jos propozicija George Lundschen palikai išsili netoli Yorktown esančiose, Jonischkies vardu pavadintose, kapinėse. Nustatyta, kad George Lundschen, gimęs 1854 m. Akmeniškių kaime, Šilutės apskrityje, 1854 m. atvyko į JAV. Mirė 1903 m. Jis, kaip ir anksčiau sakytą, palaidotas Jonischkies kapinėse. Jonischkies (Jonischkių) šeima buvo viena pirmųjų Mažosios Lietuvos ateivių, kuriems buvo lemta įsikurti Yorktown apylinkėse. Šiai šeimai priklausęs žemės plotas ilgainiui tapo kapinėmis. Čionai yra palaidota daug mirusiųjų lietuvininkų. Jų kapavietės ženklina kryžiai ir paminklai, kuriuose įrašytos lietuviškai skambančios pavardės.

Daugelis lietuvininkų, tiek tėvynėje, tiek išeivijoje, vertėsi žemės ūkiu. Tais laikais žemė buvo lengvai prieinama. Naujieji ateiviai sėjo, sodino, augino ir džiaugdavosi gautu derliumi. Kai kurie vertėsi amatais, transportu ir kitais užsiėmimais. Kiti, susitaupę pinigų, stvėrėsi verslo. Yra žinoma, kad Yorktown apylinkėse veikė lietuvininkų išlaikomas viešbutis.

Anuometiniai lietuvininkai buvo tenyktė vokiečių daugumos mažuma. Nepaisant svetimos aplinkos ir plačiai vartojamos vokiečių kalbos,

artėjantį darbą — Amerikos lietuvių organizacijų dokumentų kalbinės raidos analizę — nuosirdžiai dėkoju Lituanistikos tyrimo ir studijų centro vadovui, prof. Jonui Rackauskui, taip pat Pasaulio lietuvių archyvo direktorei Skirmantei Miglinienei. Jeigu nebūtų šio archyvo, toks tyrimas nebūtų įmanomas. Savo ruožtu už paramą, kurios dėka atsirado galimybė dalyvauti eilinėje Baltijos studijų konferencijoje, o po to atvykti į Čikagą — Mokslo ir studijų departamentui prie Lietuvos Respublikos Švietimo ministerijos, taip pat konferencijos pagrindiniam rengėjui Steve Young iš Maryland universiteto.

lietuvininkai laikėsi įgimtų įpročių. Jie meldėsi iš lietuvininkų maldaknygių ir savitarpį kalbėjo lietuviškai. Tai liudija iki šių dienų išlikusios Prūsijoje spausdintos maldaknygės, giesmių knygos ir lietuviškai rašyti laišukai. Jie Klaipėdos miesto nevadino Memeliu, bet lietuvišku vardu — Klaipėda. Jų palikuonai spejo nautai. Tačiau daugelis ir šiandien didžiuojasi savo lietuviška kilmė.

Dr. V. Čiubrinską pasitiko Houston Lietuvių Bendruomenės atstovai. Jie pasirūpino ir jo tolimesne kelione. Kiek teko patirti, atvykėliui nebuvo laiko nuobodžiauti. Jo paties žodžiais: „Neturėjau laiko net telefonu paskambinti“. Lydimas Patsy Hand ir Beverly Burns, aplankė Jonischkies ir vietos liuteronų kapines. Taipgi apžiūrėjo lietuvininkų ateivių ir jų palikuonių gyvenvietes. Jam buvo parodyta ir į pietus nuo Yorktown, prie 119 kelio stovinti metalinė paminklinė lenta, kurioje aprašyta lietuvių ateivių gyvenimo raida bei jų įnašas į apylinkės gyvenimą. Taipgi paminėtas ir lietuvių dalyvavimas Amerikos Pili-

tinio karo eigoje.

Dr. V. Čiubrinskas padarė daug garso įrašų, foto nuotraukų ir kapinių paminklų atspaudų. Taip pat nufotografavo Patsy Hand žinioje esančias maldaknyges, laiškus ir kitus dokumentus. Visa tai dabar saugojama Lituanistikos tyrimo ir studijų centro archyve.

Dr. Čiubrinskas (antropologas) tyrinėja Amerikos lietuvių gyvenimą. Tuo tikslu lankėsi keliose Illinois vietovėse, įskaitant Čikagą, Marion, Springfield ir kitur. Jo darbai buvo aprašyti Carbondale dienraštyje „Daily Egyptian“ ir „Victoria Advocate“, Victoria, Tex., dienraštyje. Pastarajame dienraštyje išskirtinai pažymėti Lietuvos valstybės ilgametės istorijos faktai.

Dr. V. Čiubrinsko nuomone, reikalinga tėti ne vien Texas lietuvininkų, bet apamai visų Amerikos lietuvių gyvenimo tyrinėjimą. Kazin, ar mums nederėtų imtis gerokai apleistų Jonischkies kapinių aptvarkymo darbo? Prie gerų norų juk būtų galima kapinėse pastatyti ir kitados Mažojoje Lietuvoje statytų krikštų pavidalo stiliuotą paminklą. Regis, jog tokiu būdu parodytume tinkamą dėmesį ir pagarbą ilgą laiką užmirštieji ir tik neseniai užtiktiems mūsų tėvynainiams bei jų palikuoniams.

Petras Petrutis

NAUJAS „LINOS PASAULIO“ PROJEKTAS

Viešojo įstaiga „Linos pasaulio“ specializuojasi švietėjiškų kultūrinių priemonių ir vaiztės žaislų iš popieriaus ir kartono gamyba.

Naujausias projektas: delionų serija „Lietuvos architektūros paminklai“. Taip pat orientuotas švietimui ir pažinimui lavinti. Jis skirtas įvairioms vartotojų amžiaus grupėms. Šis projektas įdėmąs ir savitas tuo, kad, šalia delionų (puzzles) dėželių (yra po 160 detalių), taip pat yra kiekvieno architektūros paminklo aprašymas ir papildomos interjero nuotraukos. Aprašymai paruošti lietuvių ir anglų kalbomis, tekstų autorius atestuotas nekilnojamojų kultūros vertybių apsaugos specialistas A. A. Jakučionas.

Apie kiekvieną architektūros paminklą, kuris vaizduojamas delionėje, yra aprašyta įvairiomis plotmėmis: istorine, kultūrine, menine. Delionų matmenys: A3 formatas (280 x 405 mm). Šios delionės naujiena Lietuvoje: jos tinka vaikų, moksleivių lavinimui, studentų turiniam laisvalaikui, vyresnių žmonių pomėgiams, mokytojų ir auklėtojų metodinių priemonių rato praplėtimui, turistiniams suvenyrams, kultūros ir meno vertybių puoselėtojams ir kolekcionieriams, bendrą Lietuvos ir užsienio kapitalo žmonių verslo suvenyrams. Tikimės, kad

įsigydami šią prekę palaikysite Lietuvos kultūrą, prisiminsite Lietuvą, ir dėliodami šiuos Lietuvos Architektūros paminklus dalinsitės savo šiltais prisiminimais, kurie suartins Jūsų šeimos narius: vaikus-tėvus.

Mūsų adresas: Žemaičių g. 31, Kaunas, Tel./faks. +370 42 67 27, mob. tel. +370 68242611.

Užsukite į „Linos pasaulį“ — tai vaikų, fantazijos, kul-

DRAUGAS, 2002 m. birželio 19 d., trečiadienis

5

PLB ŽINIOS

Atkelta iš 4 psl.

Didžiojo universiteto) yra 49-tosios Europos lietuviškųjų studijų savaitės, įvyksiančios š.m. rugpjūčio 4-10 d. Kretingoje, rengėjai.

• **Vokietijos Bergstrasės apskrities** Europos federalistų sąjunga paskyrė šių metų Europos premiją Vasario 16-osios gimnazijai. Anot Sąjungos pirmininko W. Freudenbergerio, su šia premija pagerbiama lietuvių gimnazija, kuri yra kultūros tiltas tarp Vokietijos ir Lietuvos. Iš pabėgėlių mokyklos ji išaugo į europietiška mokyklą ir, tuo pačiu, visą laiką buvo simboliu nenugalimo Lietuvos laisvės troškimo. Premija buvo įteikta direktoriui Andriui Šmitui Heseno vyriausybės renginio „Europos savaitė“ atidarymo metu. Atidarymas vyko pačioje gimnazijoje gegužės 4 d. Heseno žemės ir Lietuvos valdžios atstovai bei Europos parlamento nariai diskutavo Lietuvos įstojimą į Europos Sąjungą. Meninę programą atliko gimnazijos ansamblis.

• **Vengrijos LB pirm. Sigitas Povilaitis** gegužės 15-16 d. dalyvavo Čekijos lietuvių susitikime. Atvyko apie 10 šeimų iš Čekijos, viena šeima iš Slovakijos ir keli tautiečiai iš Vengrijos. Trumpai į susitikimą buvo atvykęs Lietuvos ambasadorius Čekijoje R. Koziovičius su žmona. Birželio 3 d. jis nuvyko į Budapeštą akreditacijai. Ta proga suaruštas susitikimas su Vengrijos LB nariais. Gegužės 23 d. fotografų rūmuose vyko Pauliaus Normanto naujausio foto albumo pristatymas.

• **Moldovos LB pirmininkė Irena Garliauskaitė** pranešė, kad kovo 11 d. proga buvo paruoštas pasakojimas apie istorinius Lietuvos Respublikos atkūrimo įvykius Moldovos nacionaliniam radijui. Kovo 2 d. įvyko Moldovos lietuvių jaunimo sąjungos susirinkimas. Pirmininke išrinkta Aurika Myznata, pavaduotoja Laura Banelytė. Sekmadieninė mokykla Velykų proga gamino dėžutes ir krepšelius margučių parodai ir paruošė programėlę.

• **Nauju ALOST (Argentinios lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos) pirmininku išrinktas Antanas Mikucionis.** Vicepirmin. yra Julius Mičiudis, sek. — kun. Augustinas Steigvilas ir ižd. — Antanas Burba. Į valdybą įeina dar šeši nariai. Argentina

tūros ir meno pasaulis! E-mail: linos.pasaulis@takas.lt
Dir. pav. Dainius Daugirda

šiuo metu išgyvena labai sunkią finansinę krizę, palietusią daugelį lietuvių.

• **Urugvajaus lietuvių jaunimo sąjungos pirm. Marisa Leonavičienė** jau kelinti metai dėsto lietuvių kalbą žmonėms, kurie siekia užmegzti ir palaikyti ryšį su savo kilmės kraštu — Lietuva. Marisa dirba ir su vaikais, organizuodama jiems šventes. Šiuo metu 25 vaikai kas penktadienį susirenka išmokyti lietuvišką žodį, šokį ar dainą.

• **PLB valdybos vicepirmin. Milda Lenkauskienė** palaiiko ryšius su Pietų Amerikos LB nėmis. Pavasarį ragino Pietų Amerikos lietuvių jaunolius, norinčius lankyti Vasario 16-osios gimnaziją, laiku užpildyti Lietuvių fondo stipendijų anketas. Yra vilties, kad rudenį atvyks keli mokiniai iš Argentinos ir Brazilijos. Bendrai paėmus, anot M. Lenkauskienės, nuotaika Pietų Amerikoje yra prasta, kai profesionalai netenka darbo, pramonininkai stovi ant bankroto ribos, kraštai stovi, lyg ant bedugnės krašto.

• **Australijos LB valdybos pirm. Birutė Prašmutaitė** pranešė, kad šių metų birželio mėnesį Australijos lietuvių koncertuos Lietuvoje ir Lenkijoje. Melbourne tautinių šokių ansamblis „Gintaras“ (vad. Dalia Antanaitienė) ir jungtinis Australijos lietuvių choras (dirigentė Z. Prašmutaitė) atliks koncertus Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje ir Punske. Koncertai prasidės birželio 20 d. (Klaipėdoje) ir baigsis Buriškėse prie ežero Lenkijoje (birželio 30 d.).

• **Būsiamas PLB valdybos posėdis** įvyks rugpjūčio 10 d. Vilniuje, Lietuvoje, PLB Atstovybės patalpose, Gedimino pr. 53, Lietuvos Respublikos Seimo III rūmuose, 215 kambaryje. Bus aptarti kraštų LB ir Lietuvių Jaunimo sąjungų pirmininkų metinio suvažiavimo rugpjūčio 11-15 d. Druskininkuose reikalai, patvirtinti pranešimai ir apyskaitos. Valdybą sudaro pirm. Vytas Kamantas (JAV), Regina Kučienė (JAV), Milda Lenkauskienė (JAV), dr. Bronius Makauskas (Lenkija), kun. Edis Putrimas (Kanada), Algis Rugienius (JAV), PLJS pirm. Matas Stanevičius (Kanada), Marytė Šmitienė (Vokietija), Gabrielius Žemkalnis (Australija/Lietuva), Laima Žlobienė (JAV).

PLB valdyba
(Paruosė Marytė D. Smitienė)

• Ir sena vinis, iškusi tiesi ir nesurūdijusi, gali būti įkalta iš naujo.

Vienos „Linos pasaulio“ istorinės delionės dėžės viršelio.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Ačiū už pirmuosius laimėjimus, kuriais praturtinote mūsų „Draugo“ gegužinės laimėjimų skrynią! Nuširdžiausiai dėkojame Aldonai Totoraitienei iš Oak Lawn, IL; Elenai Rozenienei iš Plainfield, IL; Rimui Šileikienei ir Danutei Jaksienai iš Oak Lawn, IL; Aleksui Kikiliui iš Evergreen Park, IL. Kviečiame ir kitus prisijungti!

Atsisveikinimas su kun. dr. Rimantu Gudeliu. Naujamiesio ir Berčinų parapijų klebonu, vyks birželio 23 d., sekmadienį, po 10:30 val. r. šv. Mišių šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Visi parapijiečiai ir kun. R. Gudelio draugai yra kviečiami šiose iškilnėse dalyvauti, pasveikinti kunigą su mokslo pasiekimais, pasivaikinti, pabendrauti, padėkoti kun. Rimui už darbą šv. M. Marijos Gimimo parapijoje ir palinkėti jam Dievo palaimos ateityje.

Edward Victor Gillis (Edward Bartholomew Viktoras Gylis) parašė iliustruotą knygą „Growing Up in Old Lithuanian Town“. Joje išsamiai aprašytas Grand Rapids, Michigan lietuvių gyvenimas. Kadaise Grand Rapids lietuvių gyvenimo miesto šiaurės vakarų dalyje. Ši mazdaug vienos kvadratinės mylios vieta buvo vadinama Old Lithuanian Town. Grand Rapids Historical Commission išleista knyga yra viena iš daugelio Lituanistikos tyrimo ir studijų centro archyve saugojamų knygų.

Idomu

Jei gražia vasaros diena vieni ar su svečiais užklysite į Čikagos kultūros centrą (Chicago Cultural Center, 78 E. Washington) prisiminkite, jog čia kasdien darbo dienomis 12:15 val.p.p. vyksta nemokami koncertai, o ketvirtadieniais – meno paskaitės. Ekskursijos po šį pastatą rengiamos trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais 1:15 val. p.p. (susitikimo vieta – vestibulis iš Randolph gatvės pusės). Čikagos kultūros centras veikia pirmadieniais-trečiadieniais nuo 10 val.r. iki 7 val.v., ketvirtadieniais – nuo 10 val.r. iki 9 val.v., penktadieniais – nuo 10 val.r. iki 6 val.v., šeštadieniais – nuo 10 val.r. iki 5 val.p.p., sekmadieniais – nuo 11 val.r. iki 5 val.p.p. Įėjimas – nemokamas. Informacija tel. 312-744-6630, 312-346-3278.

Skelbimai

ADVOKATAS
Vytis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kodzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Seštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

IMIGRACINĖS TEISĖS
ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S. LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

ADVOKATAS
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

ALRK Moterų sąjungos 3 kuopos susirinkimas vyks šeštadienį, birželio 22 d., 3 val.p.p. šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Prašome narsiai dalyvauti ir atsivesti draugius. Tarp kitų svarbių reikalų vyks ir valdybos rinkimai.

Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinė sekmadienį, birželio 23 d., 12 val. Šaulių namuose, 2417 W. 43 Str., ruošia linksmą Joninių gegužinę. Gros Algimanto Barnišio orkestras, veiks baras, laimės šulyns, bus įvairaus maisto (rukutų dešrų ir spurgų!). Visi kviečiami pasilinksinti.

„Draugo“ knygynėlyje

Nors Halloween šventė dar toli, tačiau jau dabar galite įsigyti knygą „Kaukės ir veidų dažymas“, kur pasakojama, kaip pačiam iš spalvoto popieriaus, klijų, siūlų ir gumos žirklių pagalba pasidaryti aštuonkojo, klouno, liepsningojo drakono, vilko, lokio, tigro, paukščio, pabaisos, laumės, plevėnančių bičių, šokinėjančių žuvų kaukes. Antroje knygos dalyje aiškinama, kaip spalvotais vandeniniais veido dažais ant vaikų veidelių išpiešti įvairiausius, netikėčiausius piešinius – žvėrelių, dragelių, klounų, raganų, burtininkų, pabaisų, peledų, šikšnosparnių ir kt. Knygos kaina – 8 dol., persiuntimo mokestis – 3.95 dol. (Illinois valstijos gyventojai prideda 8.75 proc. mokesčių).

„Man tačiau idomiau yra galvoti apie išeiviją ne kaip apie atsarginę Lietuvą, bet kaip apie tiltą į Vakarus, per kurį vyktų susipažinimas su naujais pasauliais ir būtų eksperimentuojama naujais, iš savojo krašto neatsivertais gyvenimo, galvojimo ir vaizduotės būdais“, – tai Vytauto Kavolio žodžiai, pasakyti 1990 metais per jo ir Arvydo Renekio interviu, kuris spausdinamas „Metmenų“ žurnale (2001 m. Nr. 80). Čia taip pat publikuojami Veros Radauskienės laiška Žibuntui Mikšui, Henryk Skwar apsakymas „Trylikasis flamandų priežodis“, Gražina Slavėnienė rašo apie Holokausto istoriografiją ir ypatingus archyvus Vokietijoje, Lenkijoje ir Lietuvoje, Kristina Brazaitienė savo straipsnyje atkreipia dėmesį į prozininko ir poeto Johannes Bobrowski užuojautą lietuviams ne visada sklandžiose santykiuose su galingesniu Vakarų kaimynu – Vokietija, Dalia Cidzikaitė bando įsigilinti į du S. Parulskio bandymus kurti naują dramaturgią lietuviškajam teatrui. Žurnale minimos trys knygos apie dailininką Viktorą Petravičių, Laimono Tapino parašyta kapitalinė knyga apie Jurgį Baltrušaitį, Rimvydas Šilbajoris nagrinėja neseniai mirusio poeto Nijolės Miliauskaitės sudėtingo paprastumo poeziją. Žurnalo kaina – 10 dol., persiuntimo mokestis – 3.95 dol. (Illinois gyventojai dar prideda 8.75 proc. mokesčių).

PASAULIO FUTBOLŲ PIRMENYBĖS TĘSIASI

Beveik kiekviena 17-ųjų Pasaulio futbolo pirmenybių diena mums pažeria bent po vieną netikėtumą. Vienas jų įvyko pirmadienio, birželio 17 d., ankstyvą rytą, kuomet televizorių ekranuose matėme JAV futbolo rinktinės pergalę prieš Meksiką. Amerikiečiai, kurie FIFA pasiekimų lentelėje užima 13-ąją vietą, 2-0 pasekme nugalėjo septintaisiais ten esančius meksikiečius. Idomu, kad Meksikos žaidėjai nesugebėjo net garbingai pralaimėti, jie ėmėsi visokių neleistinų būdų, kurių nelabai matėme ligšiolinėse pasaulio čempiono kovose.

Dabar JAV komanda užsitikrino vietą aštuntume ir penktadienį 6:30 val. susitiks su Vokietija, kuri antrame rate nugalėjo Paragvajų 1-0.

Praėjusį penktadienį pasibaigusios grupinės varžybos D grupėje JAV vienuolikė 1-3 pralaimėjo be taškų rungtyniavusiai Lenkijai, tačiau vis tiek užėmė II vietą ir gavo teisę žaisti antrajame rate. Amerikos futbolininkams pagalbą Pietų Korėjos futbolininkai, kurie nelaukai 1-0 rezultatu įveikė Portugalijos ekipą.

Antrojo rato žaidimai, kuriuose dalyvauja 16 komandų, prasidėjo šeštadienį. Pirmąją dieną, kaip jau minėta, Vokietija įveikė Paragvajų, o anglai net 3-0 pasekme sumušė galinę danų vienuolikę. Sekmadienį vėl pokštą iškretė Senegalų komanda, 2-1 rezultatu nukariaudusi švedus. Gana permainingas buvo Ispanijos ir Airijos susitikimas. Jame reguliarius laikus baigėsi taikiai – 1-1. Nugalėtojas nepaaiškėjo ir po pratęsimo. Tada prireikė baudinių serijos mušimo. Laimė nusišypojo ispanams, kurie pataikė tris, o airiai – du šūvius.

Pirmadienio susitikimuose pergalę šventė amerikiečiai prieš Meksiką. Pergalių seriją pratęsė ir dabartiniu metu FIFA pasiekimų lentelėje antroje vietoje esantys brazilai. Jie 2-0 „sukulė“ belgus, kurie retkarčiais gerokai spaudė brazilus, bet jų šūviai negalėjo rasti varžovų vartų.

Antradienį (birželio 18 d.) baigėsi paskutiniai antrojo rato susitikimai. Pirmame iš jų

LIETUVOS VYČIŲ 112 KUOPOS SUSIRINKIME

Paskutinis šio sezono Lietuvos Vyčių 112 kuopos susirinkimas įvyko gegužės 21 d. šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Dalyvių skaičius buvo mažokas.

Šio mėnesio susirinkimą pradėjo kuopos pirmininkas Leonas Paukštė ir pakvietė kun. Antaną Markų, kuopos dvasios vadovą, sukalbėti maldą. Lietuvos Vyčiai visada savo susirinkimus pradeda ir užbaigia maldą.

Neatvykus pirmajam valdybos pirmininko pavaduotojui Aleksandrui Mockui, susirinkimą vedė pats pirmininkas, pakviesdamas valdybos ir atskirų darbų komiteto narius papasakoti, kokius apsiimtus darbus jie nuveikė.

Bob Martin, einąs Lietuvos Vyčių prezidento pareigas, skaitė trumpą pranešimą apie rugpjūtio 1-4 d. Čikagoje įvyksiantį 89-ąjį Lietuvos Vyčių metinį suvažiavimą-seimą. Suvažiavimo registracija prasidės liepos 31 d., o suvažiavimas vyks Čikagos centre, Congress Plaza viešbutyje, 520 S. Michigan Ave. Šis suvažiavimas globos 16 kuopa. Be diskusijų ir pasitarimų, suvažiavimo atstovams yra numatyta įvairių užsiėmimų – miesto apžiūrėjimas, maldos valandėlės ir susipažinimas su praeities ir dabarties Lietuva. Visi Lietuvos

viena pirmenybių šeimininkų – Japonija „krito“ prieš Turkiją minimaliu – 0-1 rezultatu. Tačiau antrame – didžiulę staigmeną pateikė antroji šeimininkė – Pietų Korėja, kurios futbolininkai dramatiškoje kovoje 2-1 pasekme įveikė tris kartus pasaulio čempionatą laimėjusius italus.

Šios rungtynės buvo nuostabios, čia korėjiečiams tikrai nusišypojo sėkmė, nes italai irgi turėjo daug progų tapti nugalėtojais. Italai iki 88-tos minutės vedė 1-0, tačiau tada korėjiečiai išlygino. Prireikė pratęsimo. Baigiantis antrajam iš jų, Korėjos žaidėjas sugebėjo pasiekti vadinamąjį „auksinį“ įvartį, kuris vietinių sporto sirgalių buvo griausmingai sutiktas. Iki tol atrodė, kad šių rungtynių laimėtoja teks išspręsti baudinių mušimo serijoje, tačiau to neprireikė.

Ketvirtfinaliai („Draugo“ šeštadienio laidoje netiksliai buvome paminėję, jog antrasis ratas vadinasi ketvirtfinaliais) prasidės penktadienį (birželio 21 d.). Pradžioje savo jėgas išmėgins šių pirmenybių pirmautojai – Brazilijos futbolininkai su kitais pasaulio galiūnais – anglais. Pasaulio pirmenybėse taip pat pirmą kartą (išskyrus 1930 m. varžybas Urugvajuje) rungtyniaus taip toli nusiyrusi JAV rinktinė, kuri varžysis su Vokietija, anksčiau irgi buvusi pasaulio futbolo „kvirtove“, bet pastaruoju metu gerokai silpnėję.

Šeštadienį kovos Ispanija su niekada jėgų ir ryžto nestokojančiais korėjiečiais. Netikėtai į ketvirtfinalį iškopė Afrikos atstovai – senegaliečiai egzaminuos Turkijos stipriybę.

Ketvirtfinalių rungtynių numalėtojai žais pusfinalyje birželio 26 d., o čempionai paaiškės tik birželio 30-ąją d. Jokohomos mieste Japonijoje.

Taigi jau matome 17-ųjų pasaulio futbolo pirmenybių pabaigą. Net ir didžioji JAV spauda joms pradėjo rodyti didesnį dėmesį: iki šiol apie beisbolą ir golfą būdavo daug daugiau rašoma negu apie populiariausią pasaulio sportą – futbolą, kuris šiame krašte vadinasi tik „soccer“.

Edvardas Šulaitis

Vyčiai kviečiami kuo gausiau dalyvauti.

Visiems valdybos ir komitetų nariams perskaicius pranešimus, susirinkimas buvo baigtas. Pirmininkas visiems palinkėjo geros ir laimingos vasaros, o dvasios vadovas kun. Antanas Markus kvietė nepamiršti maldos ir šv. Mišių.

Po susirinkimo vyko gražus tarpusavio pabėdavimas.

Kitas Lietuvos Vyčių 112 kuopos susirinkimas vyks rugsėjo mėnesį – trečiąjį mėnesio antradienį. Nariams apie tai bus pranešta laiškais.

Antanas Pauzuolis

„Draugo“ rėmėjai

Linai ir Audronė Norušiai, gyvenantys Lockport, IL, pratęsdami prenumeratą, „Draugą“ parėmė 100 dol. auksa. Esame labai dėkingi!

KALENDORIUS

Birželio 19 d.: Šv. Romualdas; Deodatas, Devilas, Gervazas, Protasas, Ramunė.

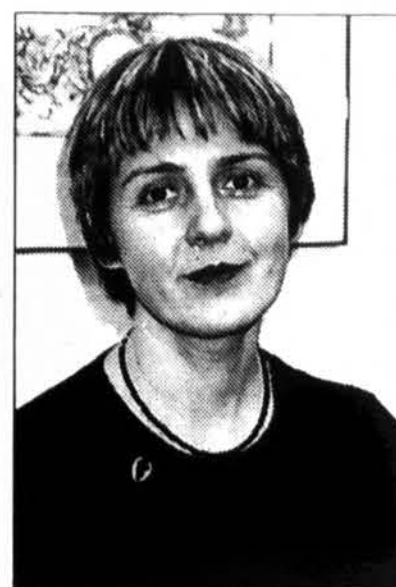
Birželio 20 d.: Florentina, Silveryjus, Zadvainas, Zintautė.

Birželio 21 d.: Šv. Aloyzas Gonzaga; Alicija, Apolinaras, Demetrija, Galminas, Vasarė. Pirmoji vasaros diena.

Birželio 22 d.: Šv. Jėzusas širdis; Inocetas, Jonas, Kaributas, Laima, Paulinas, Sudargas, Tomas.

AMERIKOS PADANGĖJE

Pokalbis su VDU doc. Rūta Marcinkevičiene

Prof. dr. Rūta Marcinkevičienė.

Prieš keliasdešimt metų Vilniaus universitete Filologijos fakultete buvo įkurta vertimo specialybė, kuri greitai buvo panaikinta. Iš nedaugelio spėjusių baigti šią naują specialybę, kuriai kaip tik vadovavau tuomet, sovietmečiu, dirbęs dvidešimt penkerius metus šiame universitete ir buvęs penkiolika metų tos specializacijos vadovu, skaičiau teorines paskaitas ir vadovavau seminarams, kursiniams nuo pirmojo kurso ligi diplomų. Viena iš pažangiausių ir geriausių šios specializacijos studentų tada buvo Rūta Petrauskaitė, apsigynusi disertaciją ir pradėjusi dėstyti aukštojoje mokykloje. Ji, jau dabar pati VDU docentė, daktarė, yra kaip tik atvažiavusi į Čikagą dėstyti universitete. Susitikęs su prof. R. Marcinkevičiene, buvusia savo studijose, paklausiau kelių klausimų, į kuriuos ji mielai atsakė:

Papasakokite apie savo šeimą, darbą Vytauto Didžiojo universitete.

— Esu ištekejusi, su vyru Vytautu auginame du vaikus. Vyresnysis, Matas, studijuoja matematiką VDU, jaunėlė Ievutė – dar pradinukė. VDU dėstau nuo pat jo atkūrimo. Pradėjau nuo bendrųjų kalbotyros ir kai kurių lituanistinių kursų Lietuvių kalbos katedroje, vėliau įkūriau Kompiuterinės lingvistikos centrą, kaip tam tikrą mokslinės tiriamosios veiklos bazę Humanitarinių mokslų fakultete ir tapau jo vadove, pasilikdama dėstyti kai kuriuos lituanistinius kursus humanitariniams ir rengdama naujus VDU žurnalistikos specialybės studentams, bei universalius, visam universitetui skirtus kursus.

Kas atvyjo Jus, Rūta, į Ameriką?

— Smalsumas ir turtingos bibliotekos poreikis. Labai rūpėjo padėstyti kito žemyno studentams ir susipažinti su jų mentalitetu. Labai svarbu buvo ir pajusti čionykščio gyvenimo skonį, kurį kasdien ragauja tiek daug išeivių iš Lietuvos. Nė kiek neabejoju, kad ir čia kuriama Lietuvos istorija, todėl norėjosi nors trumpam pabūti jos liudininke. Bet pati svarbiausia priežastis – geros bibliotekos, man rūpimos srities mokslo darbai, kurių neturime ir dar greitai neturėsime Lietuvoje.

Kaip apsipratote UIC? Kokius dalykus ten dėstote?

— Apsipratau gana greitai, labai padėjo nuoširdi profesorės Violetos Kelertienės globa, draugiški, visad pasirenge padėti lietuviai studentai. Jų dėka labai greitai užjūrio universitete pasijutau kaip savame. Dėstau du kursus. Vienas jų – žanro teorijos pagrindai – skirtas lietuviams magistrantams ir doktorantams, kitą – Lietuvos kultūrą – skaitau dideliame būriui amerikiečių. Pastarasis kursas yra gana populiarius UIC ir nuolat populiarėja. Šiemet į jį įsirašė didžiausias studentų skaičius – net 48. Ne visada lengva dirbti su tokia didele auditorija, ypač kai norisi paskutiniui ir išgirsti kuo daugiau studentų nuomonių, bet visada labai idomu. Kurso populiarumą lemia keli dalykai. Pirmiausia universiteto nuostata remti kultūrinę įvairovę propaguojančius kursus, skatinti kultūrų dialogą (ypač aktualu tai tapo po rugsėjo 11-osios įvykių). Kita priežastis – pačių įvairiausių studentų susidomėjimas svetima kultūra. Labai džiaugiuosi galimybe dėstyti Lietuvos kultūros kursą Čikagoje ir manau, kad tai yra vienas iš geriausių būdų propaguoti Lietuvos kultūrą svetur. Net ir patys rimčiausi vienkartiniai renginiai ar akcijos niekada neatstos gilaus akademinio kurso, skaitomo jauniems, karejerai tik pradantiems, imliems studentams.

Kokie Jūsų studentai, koks jų intelektas ir mentalitetas, palyginus su Lietuvos studentais?

— Studentai, Čikagon atvažiavę iš Lietuvos ir jau šiek tiek pastudijavę UIC, labai skiriasi nuo savo kolegų Lietuvoje. Jie kur kas labiau išprusę ir apsisukę. Nenuostabu, juk čia jie turi tokias galimybes lavintis (bibliotekas, kitus UIC skaitomus kursus, kultūrinį Čikagos gyvenimą ir pan.), kokių gali pasiekti bet kuris Lietuvos universiteto absolventas.

Na, o amerikiečiai studentai labai įvairūs visais atžvilgiais – kilme, pasirinktomis specialybėmis (paskaitas lanko ne vien tik humanitarai), turimu išsilavinimu ir noru dirbti. Yra labai darbščių ir nuovolių, yra ir pritinginių, o gal tiesiog nespėjantių, mat didžiama jų ne tik studijuojama, bet ir dirba. Apskritai imant, esu patenkinta amerikiečių darbu, ypač kai prisimenu, jog daugelis iš pirmą paskaitą atėjo net nežinodami, kur Lietuva yra. Šiaip jau studentai visur panašūs. Tuo jie ir žavūs.

Kokios svarbiausios teorinės Jūsų tyrinėjimo

kryptys? Kokie didžiausi nuveikti darbai?

— Esu lingvistė, tyrinėjanti lietuvių ir anglų kalbas lyginamuoju ir taikomuoju aspektu. Priklausau tiems mokslininkams, kurie tyrinėja kalbas ne jų pačių labui, bet tam, kad geriau pažintų kultūrą, ta kalba kalbančią visuomenę ar patyrinėtų žmogiškąją prigimtį. Labiausiai domiuosi reikšmių sistema, semantika, kalbos vartoseną, į kurią, pritaikius kompiuterinius metodus, galima pažvelgti visai nauju žvilgsniu. Patikėkit, kalba, kurios didelis tekstų kiekis yra sukauptas vienoje vietoje, atrodo visai kitaip. Todėl didžiausias mano vadovaujamo centro darbas buvo sukaupiti ir tolydžio didinti dabartinės lietuvių kalbos tekstyną, – šaltinį, atspindintį mūsų kalbą, o per ją ir mūsų gyvenimą. Tekstyną internete gali rasti (<http://donelaitis.vdu.lt>), jį tyrinėti ir moksliniams ar kokiems kitiems tikslams naudoti bet kas. Parengti naują kompiuterinį lietuvių kalbos ir kultūros šaltinį, kasdien vartojamą daugelio žmonių, man pasirodė svarbiau nei išleisti asmeninę monografią, nors ir jai medžiaga Lietuvoje ir svetur spausdintų straipsnių pavidalu jau turiu.

Kokia lietuviškos kompiuterinės lingvistikos ateitis?

— Mūsų kalba turi perkopti per labai aukštą naujųjų technologijų slenkstį, nes antraip liks vartojama tik kaip šnekamoji (taigi ne visais stiliais, ne visomis progomis), palaipsniui sumenkis ir nunyks, kaip išnyko nepalikdamos pėdsako rašto neturėjusios kalbos. Tiesiog XXI amžius – labai rimtas išbandymas lietuvių kalbai. Kokia ji atiteks mūsų vaikų vaikiciams, labai priklauso nuo visų mūsų pastangų. Nes kas gi, jei ne mes, ir kada gi, jei ne dabar, turėtume ją pasirūpinti.

Dėkojame už dalykišką atsakymus. Su viešnia kalbėjosi kun. Kazimieras Ambrasas, S. J.

„Lietuvos paukščiai“ – šia tema Lemonto Maironio lituanistinė mokykla buvo surengusi grupines skaitymo varžybas. Vieni iš varžybų laimėtojų – 1 mokyklos skyrius su mokytoja Irena Senkevičiene ir padėjėja Vilija Pakalniškėte.

Sniegos Masiliūnienė nuotr.